

REZULTATELE PRELIMINARE ALE CERCETĂRILOR PRIVIND AȘEZAREA AURIGNACIANĂ DE LA GIURGIU-MALU ROȘU (CAMPANIILE 1992 - 1996)

Alexandru PĂUNESCU
Emilian ALEXANDRESCU

Așezarea paleolitică de la Malu Roșu se găsește la aproximativ 700m ENE de cartierul periferic Oinacu din orașul Giurgiu, pe o treaptă geomorfologică a terasei inferioare afundate, a Dunării și a fost descoperită în 1952¹, făcând obiectul mai multor cercetări de suprafață în anul următor. Având în vedere importanța industriei litice recoltate cu această ocazie, Alexandru Păunescu a efectuat săpături pe o suprafață totală de 65 m² între 1958 și 1960²

I. CAMPANIILE 1992 - 1993

În 1992 s-a impus reluarea cercetărilor din cauza condițiilor precare de conservare a sitului, zona fiind transformată treptat în groapă de gunoi a orașului. În cele două campanii (1992 - 1993) s-a deschis o suprafață de aproximativ 200 m², săpată până la adâncimea de 3 m (fig. 1,2). În ce privește stratigrafia, au fost determinate din punct de vedere geologic și arheologic următoarele:

- 0,00 - 1,00 m - depozit sedimentar gri - cenușiu al solului actual. Fără a putea preciza niveluri culturale, amintim că s-au găsit fragmente ceramice aparținând culturilor Dridu, Basarabi, Gumelnița, Boian. Trebuie amintit că singurul nivel cultural, definit stratigrafic, este cel geto-dacic, printr-o locuință pe jumătate distrusă de intervenții moderne, care a furnizat puțin material arheologic.
- 1,00 - 1,40 m - depozit sedimentar de tranziție galben cenușiu cu limitele dificil de precizat din cauza galeriilor de rozătoare. La baza acestui depozit se găsește stratul aurignacian II.
- 1,40 - 6,00 m - depozit loessoid cu o grosime de 6 m (aceasta rezultă dintr-un sondaj realizat la baza terasei, în zona Suprafeței I, până la adâncimea de 8,50 m). Acest depozit loessoid prezintă nuanțe și granulații diferite de la un nivel la altul.
- 1,40 - 1,80 m - loess galben albicios, pulverulent, care conține puține resturi arheologice (probabil antrenate de rozătoare).
- 1,80 - 2,85 m - loess galben roșiatic cu granulație mare, în acest depozit găsindu-se stratul aurignacian I (cel mai bogat) cu trei niveluri:

- aurignacian Ic: 1,80 - 2,25 m
- aurignacian Ib: 2,25 - 2,45 m
- aurignacian Ia: 2,45 - 2,85 m

Mai jos de adâncimea de 2,80 - 2,90 m, nu s-au mai găsit resturi arheologice (fig.3).

Industria litică a stratului aurignacian I este foarte bogată, separarea celor trei nivele fiind stabilită pe baza unor zone de concentrații masive de silex, asociate cu gresii, iar în cazul aurignacianului I chiar cu vetre. Considerăm că se poate vorbi în acest fel de 8 ateliere de prelucrare a silexului care însumează un număr de 40.000 de piese (fig. 4,5,6,7).

II. CAMPANIA 1994

Săpăturile arheologice din această campanie au constat dintr-o nouă suprafață (S II) plasată la 8 m est de SI, tot pe marginea terasei Giurgiu, cu o suprafață de aproximativ 100 m². Stratigrafia arheologică surprinsă în S II este următoarea:

0,00 - 1,00 m - depozit negru - cenușiu al solului actual (vegetal). Conține urme arheologice postpaleolitice dintre care bine precizat arheologic, în suprafața cercetată de noi, este nivelul La Tène. Au fost determinate două gropi La Tène cu material sărac și urmele unei locuințe parțial distruse de un șant modern.

1,00 - 1,50 m - depozit de tranziție cu limitele greu de precizat din cauza gangurilor de rozătoare extrem de numeroase la această adâncime. La baza acestui depozit între 1,35 m și 1,50 m se află stratul Aurignacian II destul de bogat în această zonă și cu un mic atelier de prelucrare a silexului (careurile A 7-9) care se continuă dincolo de peretele nordic al suprafeței cercetate de noi în 1994.

1,50 - 1,90 m - depozit loessoid galben-albicios, fin granulat. Nu conține urme arheologice decât accidental, cărate de rozătoare. Poate fi considerat steril din punct de vedere arheologic.

1,90 - 2,55 m - depozit loessoid galben-roșcat cu granulație mai mare. Conține stratul Aurignacian I cu trei niveluri după cum urmează:

1,90 - 2,05 m - Aurignacian Ic

2,05 - 2,30 m - Aurignacian Ib

2,30 - 2,55 m - Aurignacian Ia

Sub adâncimea de 2,55 m se continuă depozitul loessoid menționat, dar fără urme arheologice (fig. 8, 9, 10).

În afară de complexe arheologice pomenite mai sus, au fost identificate două ateliere de prelucrare a silexului foarte bine precizate la nivelul Aurignacian Ic, un mare

atelier la nivelul Aurignacian Ib și trei ateliere pentru nivelul Aurignacian Ia. Acest din urmă nivel este extrem de bogat în piese de silex făcând dificilă delimitarea precisă a atelierelor. La acest nivel au apărut și trei zone de arsură puternică (probabil vetre neamenajate) și două vetre alcătuite din aglomerări ovoidale de pietre puternic arse, înconjurate de o zonă cu pământ ars, de unde au putut fi prelevate urme de cărbune de lemn (fig. 11, 12, 13, 14, 15).

Resturile faunistice sunt foarte sărace ceea ce constituie o particularitate a așezării, solul de aici nepermițând conservarea oaselor.

Din punct de vedere tehnico-tipologic caracteristicile industriei litice din S II sunt similare celor determinate în campaniile trecute, fiind vorba de o cantitate impresionantă de resturi de prelucrare a silexului (așchii de decorticare, așchii de amenajare rezultate din procesul cioplirii, nuclee epuizate etc.) de ordinul zecilor de mii și o cantitate mult mai redusă de piese finite (gratoare, burine etc.).

III. CAMPANIA 1995

Cercetările din anul 1995 au constatat din deschiderea unei noi suprafețe (S III) cu dimensiunea de 15 X 6 m orientată SSV - NNE, pornită direct din peretele nordic al S II (careurile 6 - 12). Ideea trasării unei suprafețe orientate astfel a fost aceea de a obține un profil perpendicular pe fruntea terasei și totodată de a cunoaște limita nordică a așezării aurignaciene.

Stratigrafia surprinsă în această suprafață se prezintă astfel:

- 0,00 - 1,00 m - depozit negru - cenușiu al solului actual. În acest depozit, spre deosebire de anii trecuți au fost determinate complexe arheologice postpaleolitice bine precizate stratigrafic aparținând culturii Dridu (3 bordeie), epocii La Tène (o locuință și o groapă menajeră destul de bogate în material ceramic, resturi osteologice, scoici), o locuință neolitică aparținând culturii Boian, faza Vidra.
- 1,00 - 1,50 m - depozit de tranziție cenușiu-gălbui cu limitele greu de precizat din cauza numeroaselor ganguri de rozătoare. Între 1,35 - 1,50 m a fost descoperit un mic atelier de cioplire a silexului stratului Aurignacian II.
- 1,50 - 2,80 m - depozit loessoid cu nuanțe și granulații diferite de la strat la strat:
 - 1,50 - 1,85 m - loess galben-albicios, prăfos, steril din punct de vedere arheologic.
 - 1,85 - 2,80 m - loess galben roșcat cu granulație mare. Acest depozit loessoid conține din punct de vedere cultural stratul Aurignacian I cu următoarele niveluri:

- 1,85 - 2,10 m - Aurignacian Ic unde s-a găsit cel mai mare atelier de prelucrarea a silexului cunoscut până în prezent în această stațiune;
- 2,10 - 2,2 m - steril arheologic care desparte nivelul Aurignacian Ic de nivelul Aurignacian Ib;
- 2,20 - 2,35 m - Aurignacian Ib care conține de fapt partea din S III a atelierului descoperit în S II/1994, (careurile 6 - 10/A). În partea nordică a S III resturile arheologice sunt mai rare;
- 2,35 - 2,55 m - Aurignacian la care în această suprafață nu a furnizat decât piese litice izolate;
- 2,55 - 2,85 m - steril arheologic care spre deosebire de celelalte suprafețe (S I și S III), începe în S III de la o adâncime mai mică (fig. 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22).

Inventarul litic descoperit în anul 1995 are aceleași caracteristici tehnico-tipologice precum cele din campaniile trecute. Studiul preliminar al acestui material ne permite să formulăm următoarele observații:

- numărul foarte mare de resturi de prelucrare (așchii de decorticare, așchii de amenajare a nucleului, așchii de miez simple de mărime mijlocie, așchii microlitice și spărturi rezultate din procesul cioplirii), comparativ cu numărul foarte redus al uneltelor (gratoare crenate, gratoare pe lamă retușată, burine diedre, burine pe trunchiere retușată, racloare, o lamă *étranglée* etc.).

- prezența unei mari cantități de materie primă (galete de silex de mari dimensiuni); în S III numai pentru nivelul Aurignacian Ic.

- prezența gresiilor nisipoase (concentrate în anumite zone) și a câtorva percutoare. Trebuie menționată și prezența unei piese ce face parte din categoria utilajului de percuție și care tipologic o încadrăm ca perculator-nicovală³ (fig. 23).

Toate acestea întăresc ipoteza mai veche potrivit căreia aici ne aflăm în fața unor mari ateliere de prelucrare a silexului.

Din punct de vedere tehnologic debitajul reflectă calitatea inferioară a silexului. Din acest considerent anumite piese litice (așchii, lame, spărturi atipice) au fost, se pare, folosite la anumite operații (tăiere, răzuire etc.). Muchiile create întâmplător în timpul cioplirii, studiate la microscop (rezoluție x 32), prezintă microume de folosire.

În ceea ce privește caracteristicile petrografice ale silexului, majoritatea covârșitoare este reprezentată de un silex cenușiu cu nuanțe albăstrui și mici pete alburii, având o textură criptocristalină și compactă. O cantitate foarte mică o constituie silexul zis de Frățești (circa 6%) și de alte roci ce au fost folosite doar în proporție de circa 1%.

Resturile faunistice, ca și în anii trecuți, sunt foarte sărace și fragmentare. Excepție fac cele găsite în nivelul La Tène.

IV. CAMPANIA 1996

Cercetările s-au desfășurat prin deschiderea unei noi suprafețe, cas. A/S III, 4X3 m, orientată SSV - NNE, la o distanță de 2 m dincolo de latura nordică a S III.

Prin deschiderea acestei casete s-a urmărit prelungirea profilului transversal estic pentru evaluarea densității de locuire din platoul terasei și găsirea limitei nordice a așezării aurignaciene de la Giurgiu.

Stratigrafia casetei A/ S III a fost următoarea:

- 0,00 - 0,50 m - depozitul vegetal negru-cenușiu cu foarte puține descoperiri arheologice aparținând perioadei La Tène și culturii Dridu. Nu s-au găsit complexe arheologice.
- 0,50 - 1,20 m - depozitul de tranziție ale cărui limite sunt greu de stabilit. La baza acestui depozit s-au găsit piese litice aurignaciene ce au fost atribuite stratului A II.
- 1,20 - 2,50 m - depozitul loessoid cu nuanțe și granulații diferite. În acest depozit se află stratul A I cu trei niveluri:
 - 1,20 - 1,70 m - depozit loessoid fin gălbui cu nuanțe alburii considerat steril din punct de vedere arheologic.
 - 1,70 - 1,90 m - depozit loessoid gălbui roșcat deschis, cu granulație mai mare. Conține piese litice din nivelul A Ic, relativ rare, mai dense în partea sudică a casetei.
 - 1,90 - 2,00 m - depozit loessoid galben roșcat deschis cu granulație mare. Conține piese litice din nivelul A Ib.
 - 2,00 - 2,20 m - depozit loessoid gălbui roșcat deschis cu granulație mai mare. Conține foarte rare piese litice aparținând nivelului A Ia.
 - 2,20 - 2,50 m - depozit loessoid gălbui roșcat închis la culoare cu slabe acumulări de carbonați, steril din punct de vedere arheologic.

Din punct de vedere tipologic piesele litice se găsesc într-un număr redus ele constând din așchii și lame simple, spărturi precum și din câteva unelte.

Răspândirea obiectelor litice în caseta A/SIII se prezintă astfel:

- nivelul A II, 10 piese litice atipice dintre care 6 sunt spre latura sudică și nici una spre latura nordică a casetei.
- nivelul A Ic, 51 de piese litice dintre care un gratoar carenat din silex albăstrui și o așchie de dimensiuni mijlocii cu retușe pe o latură. Dintre acestea 32 de piese sunt descoperite în careurile dinspre latura sudică.
- nivelul A Ib, 24 de piese litice dintre care un gratoar carenat. Dintre acestea 14 se află plasate spre latura sudică a casetei.

- nivelul A Ia, 2 piese litice spre latura sudică.

Nu s-au descoperit resturi faunistice și nici ateliere de prelucrare a sillexului, destul de numeroase în campaniile trecute (fig. 24).

Din cele de mai sus reiese că în această casetă s-a putut surprinde limita nordică a ariei de locuire corespunzătoare nivelului A Ia. Totodată s-a putut observa că pe profilul terasei (fapt consemnat și în cazul SIII) mai bogate sunt descoperirile din nivelurile A Ib, A Ic și AII spre deosebire de nivelul A Ia mult mai bogat spre fruntea terasei (fig. 25).

Un ultim aspect ce trebuie menționat se referă la faptul că în stadiul actual al cercetărilor datorită amplasamentului casetei A/S III, am obținut un profil transversal al terasei, de aproximativ 50 m, care a pus în evidență orizontalitatea straturilor geologice și culturale.

Rezultatele analizelor de polen recent publicate relevă că straturile aurignaciene par a coincide cu o fază de încălzire a climei în care s-au putut separa trei oscilații climatice. Această încălzire ar putea fi corelată cu faza terminală a glaciului Würm în Europa Centrală⁴

Tot studiul palinologic a pus în evidență faptul că *pe actualul curs al Dunării, în paleoliticul superior existau mlaștini și ochiuri de apă liberă, populate de plante acvatice și fito-plancton dulcicol.*⁵

Asupra tipului de relief pe care este plasată așezarea de la Giurgiu - Malu Roșu au existat discuții mergând până la negarea caracterului de terasă, stabilit de Petre Coteț în monografia sa asupra Câmpiei Române. Într-un recent studiu, apărut în acest volum, asupra microgeomorfologiei zonei Giurgiu - Malu Roșu, Lucian Badea stabilește că *locul săpături lor arheologice de la Malu Roșu se află în fruntea terasei inferioare, acolo unde trece în grindul prelungit spre est, cel care constituie limita dintre lunca înălțată prin acumulări succesive de natură fluviatilă (fără a exclude aportul eolian) și albia minoră cu tot sistemul de brațe și ostroave*⁶ Același autor observă că *numai sub raport altimetric și morfografic marginea terasei și grindul oferă condiții asemănătoare prin denivelarea de 5-6 m, abruptă, de la baza căreia se desfășoară lunca joasă din lungul brațului Smârda, aflată la altitudinea absolută de 16 - 17 m.*⁷ În ceea ce privește variațiile climatice și reflectarea lor în natura depozitelor, acestea nu au fost atât de accentuate *încât să nu mai asigure condițiile pentru dezvoltarea unui complex geografic (peisaj) apt pentru a fi locuit. Iar în punctul în care se află marea așezarea aurignaciană de la Malul Roșu a fost întrunită și perpetuată ambianța unui regim de albie majoră nu numai în holocen dar și câteva zeci de mii de ani în urmă.*⁸

Fauna este reprezentată doar printr-un metatarsian de *Vulpes vulpes*, (găsit la 2,70 m în nivelul A Ia) și un molar de bovidu (găsit la 2,20 - 2,30m în nivelul A Ib)⁹ De asemenea s-au descoperit unele gasteropode cum ar fi *Chondrula microtragus*, *Chondrula tridens*, *Helicopsis Striata*, *Cepaea Vindobonensis*. Aceste forme sunt considerate forme fosilizate nu fosile, caracterizând un climat de stepă secetos.¹⁰

Din punct de vedere cronologic aurignacianul de la Giurgiu - Malu Roșu reprezintă, așa cum s-a mai spus, un aurignacian tardiv. Această afirmație a fost confirmată recent de două date de C14 realizate de prestigiosul laborator de la Groningen.

Ele se referă la vârsta celui mai vechi nivel de locuire denumit de noi Aurignacianul Ia. Astfel, proba nr. 1 (GMMR-1), prelevată din vatra nr. 3 aflată în SI, careurile 18E și 19 E, adâncimea de 2,60m, conținând cărbuni de lemn și sol, ne-a indicat vârsta de 21140 ± 120 BP (Gr A - 5094). Ce-a de-a doua probă (GMMR-2), prelevată din vetrele nr. 4 și 5 (prima situată în SII, careurile 9B și 9C și a doua în SII, careurile 1E, 1F, 2E și 2F, ambele la 2,40m adâncime) conținând cărbuni de lemn și sol, ne-a indicat vârsta de 22790 ± 130 BP (Gr A - 6037).

Pe baza acestor date pe care le socotim verosimile putem afirma că primul nivel aurignacian de aici a evoluat în perioada cuprinsă între 23000 și 21000 BP. Ținând seama de această situație considerăm că celelalte niveluri (Ib și Ic) ale aurignacianului I precum și stratul aurignacian II, s-au desfășurat cronologic într-un interval de 5-6 milenii, ultimul strat suprapunând după cum am văzut o depunere sterilă ce îl separă de nivelul aurignacian Ic. În consecință, după opinia noastră vârsta aurignacianului II se poate situa între 17000 - 16000 BP.

Din punct de vedere tehnico-tipologic industria litică din această mare așezare - atelier se poate caracteriza - ținând seama de principalele tipuri de unelte: gratoare carenate tipice și atipice, gratoare pe așchie, gratoare nucleiforme, racloare simple și duble, burine diedre (de unghi și *déjeté*), burine pe trunchiere retușată, lame cu retușe continue, lame aurignaciene *appointée*, lame *étranglée*, lame cu trunchiere retușată, piese *à cran*, lamele Dufour, etc... - ca reprezentând o industrie aurignaciană în cel mai deplin sens al cuvântului (fig. 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33). Într-o lucrare apărută recent, referitoare la așezările paleoliticului superior vechi din spațiul cuprins între Nistru și Tisa, unul dintre autori, dr. Vasile Chirică, încadrează atât așezarea de la Giurgiu - Malu Roșu cât și alte stațiuni aurignaciene în ceea ce el numește paleoliticul superior vechi din Câmpia Română¹¹. Același cercetător, la capitolul concluzii din aceeași lucrare, atribuie stațiunea de la Malu Roșu paleoliticului superior tardiv, dar consideră că nu este vorba de un aurignacian ci de un facies local, specific Câmpiei Române, care, din păcate, n-a fost definit încă de autorii săpăturilor.¹²

Nu este cazul să ne oprim aici asupra punctelor de vedere, după noi, confuze și contradictorii ale dr. Vasile Chirică privind conceptul de aurignacian și nici a încadrării, din punct de vedere cronologic a industriei litice de la Giurgiu- Malu Roșu.

Ceea ce putem afirma este faptul că stratigrafic, cronologic și mai ales tehnico-tipologic, industriile litice la care ne-am referit pot fi definite ca aurignaciene, în sensul clasic pe care paleoliticienii l-au conferit acestei prime culturi a paleoliticului superior european¹³

În final nu ne rămâne decât să subliniem că cele două date C14 încadrează aşezarea de la Giurgiu - Malu Roşu într-o fază târzie a aurignacianului din Câmpia Română.

NOTE

1. C.S. Nicolăescu-Plopşor şi colab., *Paleoliticul de la Giurgiu-Malu Roşu*, în SCIV, 7, 1956, p 223-233.
2. Alexandru Păunescu, Gheorghe Rădulescu şi Mihai Ionescu, *Săpăturile din împrejurimile oraşului Giurgiu*, în Materiale, VIII, 1962, p 127-132; idem, *Cercetări arheologice în raionul Giurgiu*, în Revista Muzeelor, 1, 1964, 2, p 108-109.
3. Sophie A. de Beaune, *Essai d'une classification typologique des galets et plaquettes utilisés au paléolithique*, în Gallia Préhistoire, 1989, tom 31, p 36; idem, *Méthode d'approche pluridisciplinaire des galets à usage multiple utilisés au Paléolithique supérieur*, în Actes du XXI-e Congrès International des Sciences Préhistoriques, Bratislava, 1991, p 87.
4. Liliana Stoian, *Studiul palinologic al depozitelor cuaternare din aşezarea paleolitică de la Malu Roşu - Giurgiu*, în SCIVA, 46, 1995, 1, P. 57.
5. *Ibidem*, p. 27.
6. Lucian Badea, *Cadru Geomorfologic al aşezării de la Giurgiu-Malu Roşu*, Cultură şi Civilizaţie la Dunărea de Jos, XV, pag. 10)
7. Idem, *op. cit.*, p. 10
8. Idem, *op. cit.*, p. 11
9. Determinările au fost făcute de dr. Constantin Rădulescu şi Petre Samson cărora le mulţumim şi pe această cale.
10. Determinările au fost făcute de prof. univ. dr. Alexandru Grossu căruia îi mulţumim şi pe această cale.
11. Vasile Chirica, Ilie Borzic, Nicolae Chetaru, *Gisements du Paléolithique supérieur ancien entre le Dniestr et la Tissa*, Iaşi, 1996, p 111-113.
12. Idem, *op. cit.*, p 172.
13. M.N. Brézillon, *La denomination des objets de pierre taillée. Matériaux pour un vocabulaire des préhistoriens de langue française*, în Gallia Préhistoire, IV, Suplément, C.N.R.S., 1968, p 235; idem, *Dictionnaire de la Préhistoire*, 1969, p.38-39; André Leroi-Gourhan, *La Préhistoire*, Presses Universitaires de France, Paris, 1968, p.121-122; idem, *Les chasseurs de la Préhistoire*, Paris, 1983, p.115-116. Din această lucrare ne permitem să cităm următoarele: "L'aurignacien est caractérisé par une méthode très différente de débitage du silex. Des petites retouches longues et fines sont alignées en série sur des pièces épaisses (grattoir caréné et burin busqué) et sur des longues lames à deux tranchants."; Janusz Kozłowski, *L'aurignacien dans les Balkans*, în Aurignacien et Gravettien en Europe, ERAUL, 3, fasc. 1, Nice, 1976, Liège, 1983, p.273. Autorul caracterizează astfel aurignacianul tipic (a treia fază): "... L'industrie lithique contient surtout des grattoirs (y compris carénés et à museau), burins (y compris les carénés) et lames retouchées. Dans cette industrie vers la fin de son développement apparaît une faible influence gravettienne."; Gerhard Bosinski, *Homo Sapiens. L'histoire des chasseurs du Paléolithique supérieur en Europe (40000-10000 avant J.-C.)*, 1990, p.56-60; Joachim Hahn, *Aurignacien, Das ältere jungpaläolithikum in Mittel- und Osteuropa*, Köln und Wien, Fundamenta A, 9, 1977, p.311-317. Ne-am permis această enumerare a unora dintre lucrările de referinţă în acest domeniu pentru a atrage atenţia că există deja un vocabular controlat atât în ceea ce priveşte tipologia cât şi definirea conţinutului cultural. Din această perspectivă suntem de acord că trebuie definite şi descrise faciesurile regionale şi etapele lor evolutive dar numai în cadrul unor convenţii de limbaj tipologic si cultural

general acceptate. Acesta este și cazul aurignacianului din Câmpia Română care are caracteristici specifice (deja cunoscute) dar care tipologic și cronologic se încadrează normelor unanim acceptate pentru această cultură.

LES RÉSULTATS PRÉLIMINAIRES CONCERNANT LE SITE AURIGNACIEN DE GIURGIU - MALU ROȘU

Resumé

Le site paléolithique de Malul Roșu, découvert en 1952, se trouve à environ 700 m ENE du quartier périphérique Oinacu de la ville de Giurgiu, sur un des niveaux géomorphologiques de la terrasse inférieure du Danube. Il a fait l'objet de plusieurs recherches de surface l'année suivante. Ayant en vue l'importance de l'industrie lithique récoltée à cette occasion, Al. Păunescu a effectué des fouilles couvrant une surface totale de 65 m² entre 1958 et 1960.

CAMPAGNE 1992 - 1993

En 1992, on a constaté la nécessité urgente de reprendre les recherches à cause des conditions précaires de conservation du village, la zone étant transformée peu à peu en décharge pour la ville. Lors des deux campagnes 1992 - 1993, on a ouvert une surface d'environ 200 m², fouillée à environ 3 m de profondeur (fig. 1, 2). En ce qui concerne la stratigraphie, on présente ci-dessous tout ce qui a été déterminé, tant du point de vue géologique qu'archéologique:

0,00 - 1,00 m - dépôt sédimentaire grisâtre du sol actuel. Sans pouvoir préciser des niveaux culturels, nous rappelons qu'on a trouvé des fragments de céramique appartenant aux cultures Dridu, Basarabi Gumelnița et Boian. Nous devons rappeler que le seul niveau culturel défini stratigraphiquement est géodacique (habitation à moitié détruite par les interventions modernes).

1,00 - 1,40 m - dépôt sédimentaire de transition, jaune - grisâtre, avec des limites qu'on ne peut que difficilement établir à cause des galeries des rongeurs. A la base de ce dépôt se trouve la couche aurignacienne II.

1,40 - 6,00 m - dépôt loessique d'une épaisseur de 6 m (fait constaté à la suite d'un sondage réalisé à la base de la terrasse, devant la surface I, à la profondeur de 8,50 m). Ce dépôt présente des nuances et des granulations différentes d'un niveau à l'autre.

1,40 - 1,80 m - loess jaune-blanchâtre, pulvérulent, qui contient peu de restes archéologiques (probablement entraînés par les rongeurs).

1,80 - 2,85 m - loess jaune-rougeâtre à grosse granulation; c'est le dépôt où se trouve la couche aurignacienne I, la plus riche, à trois niveaux:

- aurignacien Ic - 1,80 - 2,25 m

- aurignacien Ib - 2,25 - 2,45 m

- aurignacien Ia - 2,45 - 2,85 m

On n'a plus trouvé de restes archéologiques au-delà de la profondeur de 2,80 - 2,90 m (fig. 3).

L'industrie lithique de la couche aurignacienne I est très riche, la séparation en trois niveaux étant établie sur base de certaines zones de concentrations massives de silex associés à des grès et, dans le cas de l'aurignacien I, à des foyers. Nous considérons donc qu'on peut parler d'ateliers de taille (8 au total) (fig. 4, 5, 6, 7).

Les restes culturels sont peu diversifiés (nous nous référons aux restes faunistiques et aux outils en os, ou à l'ocre); par ailleurs, le nombre d'objets lithiques dépasse 40.000 pièces, ce qui nous autorise à affirmer que le site de Malu Roșu est parmi les plus importants de la Plaine Roumaine.

CAMPAGNE 1994

Les fouilles archéologiques ont continué pendant l'été 1994 et ont visé tout d'abord l'étude du grand site aurignacien, mais aussi la détermination plus précise des niveaux postpaléolithiques. On a ouvert une nouvelle surface (S II), placée à 8 m à l'est de S I, toujours à l'extrémité de la terrasse Giurgiu, sur une surface d'environ 140 m². La stratigraphie archéologique constatée est la suivante:

0,00 - 1,00 m - dépôt noir-grisâtre du sol actuel (végétal). Il contient des traces archéologiques postpaléolithiques dont le niveau La Tène est le seul bien précisé archéologiquement pour la surface étudiée. On a déterminé deux fosses La Tène à matériel pauvre et des traces d'une habitation partiellement détruite par une fosse moderne.

1,00 - 1,50 m - dépôt de transition aux limites difficiles à préciser à cause de galeries de rongeurs extrêmement nombreuses en profondeur. À la base de ce dépôt, entre 1,35 - 1,50 m, il y a la couche aurignacienne II, assez riche dans cette zone, avec un petit atelier de taille (carrés A/7-9) qui continue au-delà du profil nord de la surface étudiée en 1994.

1,50 - 1,90 m - dépôt loessique jaune - blanchâtre à granulation fine. Il ne contient pas de traces archéologiques, sinon celles apportées

accidentellement par les rongeurs; il peut être donc considéré comme stérile du point de vue archéologique.

1,90 - 2,55 m - dépôt loessique jaune - rougeâtre à granulation plus grossière. Il contient la couche aurignacienne I, à trois niveaux: Aurignacien Ic: 1,90 - 2,05 m; Aurignacien Ib: 2,05 - 2,30 m; Aurignacien Ia: 2,30 - 2,55 m. Le dépôt loessique mentionné continue en-dessous de la profondeur de 2,55 m, mais ne présente pas des traces archéologiques (fig. 8, 9, 10).

Pendant la campagne de 1994, outre les complexes archéologique indiqués ci-dessus, on a encore déterminé deux ateliers d'utilisation de silex, très bien précisés dans le niveau aurignacien Ic, un grand atelier dans le niveau Ib et 3 ateliers dans le niveau aurignacien Ia. Ce dernier est extrêmement riche en pièces de silex, rendant de la sorte difficile la délimitation précise des ateliers. C'est dans ce niveau qu'on a découvert aussi trois zones de combustion très forte (probablement des foyers non aménagés) et 2 foyers formés d'agglomérations ovoïdales de pierres fortement brûlée, d'où on a pu sélectionner des échantillons qui ont été envoyés à Groningen pour datation C14 (fig. 11, 12, 13, 14, 15).

Des traces de faune ont été découvertes, mais leur nombre est très petit et elles ne sont pas caractéristiques, ce fait constituant une particularité de l'habitat (le sol, probablement acide, ne permettant pas la conservation des os).

Du point de vue techno-typologique, les caractéristiques de l'industrie lithique se S II sont similaires à celles déterminées dans les campagnes précédentes: quantité impressionnante de restes d'utilisation de silex (éclats de décortication, éclat d'aménagement, résultant de la taille, nucléus épuisés, etc...), de l'ordre de dizaines de milliers, et d'une quantité beaucoup plus réduite de pièces finies (grattoirs, burins, etc.).

CAMPAGNE 1995

Les recherches de l'année 1995 ont été concrétisées par l'ouverture d'une nouvelle surface (S III: dimensions de 15 X 6 m), orientée SSO/NNE, qui commence directement au profil nord de S II (carrés 6-12). L'idée de tracer une surface orientée de cette façon avait pour but d'obtenir un profil perpendiculaire au front de la terrasse et en même temps de connaître la limite nord de l'habitat aurignacien.

La stratigraphie constatée dans cette surface se présente de la façon suivante:

0,00 - 1,00 m - dépôt noir-grisâtre du sol actuel: dans se dépôt, à la différence des années précédentes, on a identifié des complexes post-paléolithiques bien situés stratigraphiquement, appartenant à la culture Dridu (3 huttes), à l'époque de La Tène (une habitation et une fosse ménagère assez riches en matériel céramique, des restes ostéologiques, des coquilles), et à un habitat néolithique appartenant à la culture Boian, phase Vidra.

- 1,00 - 1,50 m - dépôt de transition, grisâtre-jaunâtre, dont la limite est difficile à préciser à cause des nombreuses galeries de rongeurs. Entre 1,35 - 1,50 m, on a découvert un petit atelier de taille, appartenant à la couche aurignacienne II.
- 1,50 - 2,80 m - dépôt loessique à nuances et granulations différentes d'une couche à l'autre.
- 1,50 - 1,85 m - loess jaune-blanchâtre, poussiéreux, stérile du point de vue archéologique.
- 1,85 - 2,80 m - loess jaune-rougeâtre à grosse granulation. Ce dépôt loessique contient, du point de vue culturel, l'Aurignacien I, avec les niveaux suivants:
 - 1,85 - 2,10 m - l'Aurignacien Ic où on a trouvé le plus grand atelier de transformation de silex connu jusqu'à présent dans ce site;
 - 2,10 - 2,20 m - stérile du point de vue archéologique, qui sépare le niveau aurignacien Ic du niveau aurignacien Ib;
 - 2,20 - 2,35 m - Aurignacien Ib qui contient en fait la partie de S III de l'atelier découvert en S II (1994; carrés 6-10/A). Dans la partie nord de S III, les restes archéologiques sont plus rares;
 - 2,35 - 2,55 m - Aurignacien Ia qui, sur cette surface, n'a fourni que des pièces lithiques isolées;
 - 2,55 - 2,85 m - stérile du point de vue archéologique, qui à différence des autres surface (S I et S II), commence en S III à une profondeur plus faible (fig. 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22).

L'inventaire lithique découvert en 1995 a les mêmes caractéristiques technotypologiques connues par les campagnes précédentes. L'étude préliminaire de ce matériel nous permet de formuler les idées suivantes:

- Le nombre de restes d'utilisation est très grand (éclats de décortication, éclats d'aménagement du nucléus, éclats de fond, simples, de dimensions moyennes, éclats microlithiques et cassures résultant du débitage), en comparaison du nombre très réduit d'outils (grattoirs carénés, grattoirs sur lames retouchées, burins dièdre, burins sur troncature retouchée, racloirs, lames *étranglées*, etc...) (fig. 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33).

- Présence de grès sablonneux (concentrés dans certaines zones) et de quelques percuteurs.

Toutes ces données soutiennent l'hypothèse plus ancienne selon laquelle on se trouve ici devant de grands ateliers d'utilisation du silex.

Du point de vue technologique, le débitage est irrégulier à cause de la qualité inférieure du silex. Peut-être est ce pourquoi certaines pièces lithiques (éclats, lames, cassures

atypiques) ont été, paraît-il, utilisées pour certaines opérations (coupure, raclure, etc.). Les dos tranchants créés par hasard pendant la taille étudiée au microscope (résolution X32) présentent des microtraces d'utilisation. Il faut mentionner la présence d'une pièce qui fait partie d'outillage de percussion nommée d'après Sophie A. de Beaune, percuteur-enclume (fig 23).

En ce qui concerne les caractéristiques pétrographique de silex, la grande majorité est représentée par un silex grisâtre à nuances bleuâtres et à petites traces blanchâtres, ayant une texture cryptocristalline compacte. Une très petite quantité est constituée par le silex dit de Frâțești (environ 6%) et par d'autres roches qui ont été utilisées seulement à environ 1%.

Les restes faunistiques, tout comme ceux des années précédentes, sont très pauvres et fragmentaires, sauf ceux trouvés dans le niveau La Tène.

Les résultats des analyses de pollen finalisés et publiés récemment n'apportent pas des éléments nouveaux, la seule chose signifiante étant le fait que les couches aurignaciennes semblent coïncider avec une phase de réchauffement du climat, phase pendant laquelle on a pu séparer trois oscillations climatiques. Ce réchauffement pourrait être corrélé à la phase terminale du glaciaire Würm de l'Europe centrale.

L'étude palynologique a mis en évidence le fait que "le long de l'actuel cours du Danube, il y avait, pendant le Paléolithique supérieur, des mares et des aires d'eau libre, avec plantes aquatiques et du phyto-plancton"

En conclusion, les campagnes de 1995 et 1996 ont mis en évidence une plus grande richesse de restes archéologiques postpaléolithiques et la retraite graduelle vers l'intérieur de la terrasse des communautés aurignaciennes. Nous affirmons ceci en tenant compte du fait que les grands ateliers de taille du silex, à foyers aménagés, du niveau aurignacien Ia, se trouvaient vers le front actuelle de la terrasse, ceux de l'Aurignacien Ib un peu plus vers l'intérieur et le grand atelier de l'Aurignacien Ic découvert, juste sur la pont de la terrasse (fig.25).

LISTE DES FIGURES

Fig.1- Giurgiu-Malu Roșu, esquisse topographique avec l'emplacement des zones recherchées dans les campagnes 1992-1996.

Fig. 2- Terrasse de Giurgiu-Malu Roșu, vue générale des surfaces fouillées dans les campagnes 1992-1994.

Fig.3- Giurgiu-Malu Roșu. Profil de la paroi nord de SI/1992-1993.

Fig.4- Giurgiu-Malu Roșu, SI/1992-1993. Plan général comprenant des foyers et des complexes d'habitat appartenant aux niveaux AIa,AIb,AIc,AII, des fosses d'époque gétodace ainsi que les débris d'une habitation postpaléolithique.

Fig. 5- Giurgiu-Malu Roșu, SI/1992-1993. Foyer et complexes à industries lithiques appartenant aux niveaux AIa,AIb,AIc,AII.

Fig. 6- Giurgiu-Malu Roșu/1992-1993, vue partielle. Industries lithiques appartenant aux niveaux AIa,AIb,AIc,AII.

Fig.7-Giurgiu-Malu Roșu, SI/1992-1993, vue partielle. Industries lithiques appartenant au niveau AIb.

Fig. 8- Giurgiu-Malu Roșu, SII/1994. Plan général comprenant les foyers 2,3,4 du niveau AIa, des complexes à industries lithiques appartenant aux niveaux AIa,AIb,AIc,AII et des fosses postpaléolithiques.

Fig.9- Giurgiu-Malu Roșu, SII/1994. Plan général comprenant les foyers et des complexes à industries lithiques appartenant aux niveaux AIa,AIb,AIc,AII.

Fig 10- Giurgiu-Malu Roșu, SII/1994. Profil de la paroi nord.

Fig. 11- Giurgiu-Malu Roșu, SII/1994. Vue partielle des complexes à industries lithiques appartenant aux niveaux AIa,AIc,AII.

Fig. 12- Giurgiu- Malu Roșu, SII/1994.

A) Complexe lithique appartenant au niveau AIa.

B) Complex lithique appartenant au niveau AIc.

Fig. 13- Giurgiu-Malu Roșu, SII/1994. Complexes à industries lithiques appartenant aux niveaux AIc,AII.

Fig. 14- Giurgiu-Malu Roșu, SII/1994. Complexes à industries lithiques appartenant au niveau AIb.

Fig. 15- Giurgiu-Malu Roșu, SII/1994. Foyers, taches de brûlure, complexes à industries lithiques appartenant au niveau AIa.

Fig. 16- Giurgiu-Malu Roșu, SIII/1995. Profil de la paroi est.

Fig. 17- Giurgiu-Malu Roșu, SIII/1995. Profil de la paroi ouest.

Fig. 18- Giurgiu-Malu Roșu, SIII/1995. Plan général comprenant des industries lithiques appartenant au niveau AIc.

Fig. 19- Giurgiu-Malu Roșu, SIII/1995. Plan général comprenant des industries lithiques et des taches de brûlure appartenant au niveau AIb.

Fig. 20- Giurgiu-Malu Roșu, SIII/1995. Plan général comprenant des industries lithiques appartenant au niveau AIa.

Fig. 21- Giurgiu-Malu Roșu, SIII/1995. Vue partielle représentant des industries lithiques isolées de la couche AII, un complexe d'industries lithiques (détail) du niveau AIc ainsi que des industries lithiques appartenant au niveau AIb.

Fig. 22- Giurgiu-Malu Roșu, SIII/1995. Détail d'un complexe d'industries lithiques appartenant au niveau AIc, en marge duquel se trouvent des industries lithiques du niveau AIb.

Fig. 23- Giurgiu-Malu Roșu, percuteur-enclume de grès sableux découvert dans le niveau AIa.

Fig. 24- Giurgiu-Malu Roșu, carré A/SIII/1996. Profil des parois est et nord.

Fig. 25- Giurgiu-Malu Roșu. Perspective axonométrique des complexes aurignaciens des SI,SII,SIII (1992-1995).

Fig. 26- Giurgiu-Malu Roșu. Industries lithiques aurignaciennes appartenant aux niveaux AIc, AII. 1) Grattoir caréné; 2) grattoir atypique sur lame fragmentaire; 3) burin sur troncature légèrement concave; 4) racloir simple droit; 5) lame à rétouches continues sur un des côtés (appartenant au niveau AII).

Fig. 27- Giurgiu-Malu Roșu. Industries lithiques aurignaciennes appartenant au niveau AIb. 1) Burin dièdre *déjeté*; 2) lame *étranglée*; 3) grattoir sur lame retouchée; 4) lame à troncature oblique retouchée.

Fig. 28- Giurgiu-Malu Roșu. Industries lithiques aurignaciennes appartenant au niveau AIb. 1) Burin dièdre d'angle; 2) lame aurignacienne *appointée*; 3) racloir transversale convexe; 4) éclat à troncature oblique retouchée; 5) grattoir atypique; 6) racloir simple convexe.

Fig. 29- Giurgiu-Malu Roșu. Industries lithique aurignaciennes appartenant au niveau AIb. 1) Grattoir nucleiforme; 2) lame à troncature droit; 3) grattoir nucleiforme; 4) burin sur troncature oblique retouchée; 5) grattoir nucleiforme; 6) pointe retouchée sur un de côté.

Fig. 30- Giurgiu-Malu Roșu. Industries lithiques aurignaciennes appartenant au niveau AIb. 1) Grattoir nucleiforme; 2) racloir double droit-convexe; 3) grattoir atypique.

Fig. 31- Giurgiu-Malu Roșu. Industries lithiques aurignaciennes appartenant au niveau AIa. 1) Grattoir caréné; 2) pièce *à cran*; 3) lamelle Dufour; 4) racloir *déjeté*; 5) racloir simple convexe; 6) grattoir caréné; 7) lamelle Dufour; 8) pièce *à cran*; 9) racloir simple droit.

Fig. 32- Giurgiu-Malu Roșu. Industries lithiques aurignaciennes appartenant au niveau AIa. 1) Grattoir caréné; 2) grattoir sur éclat circulaire.

Fig. 33- Giurgiu-Malu Roșu. Industries lithiques aurignaciennes (passim). 1) Racloir simple convexe; 2) grattoir atypique; 3) grattoir sur bout de lame; 4) grattoir sur lame *à crête*; 5) grattoir atypique; 6) grattoir atypique; 7) grattoir sur éclat circulaire.

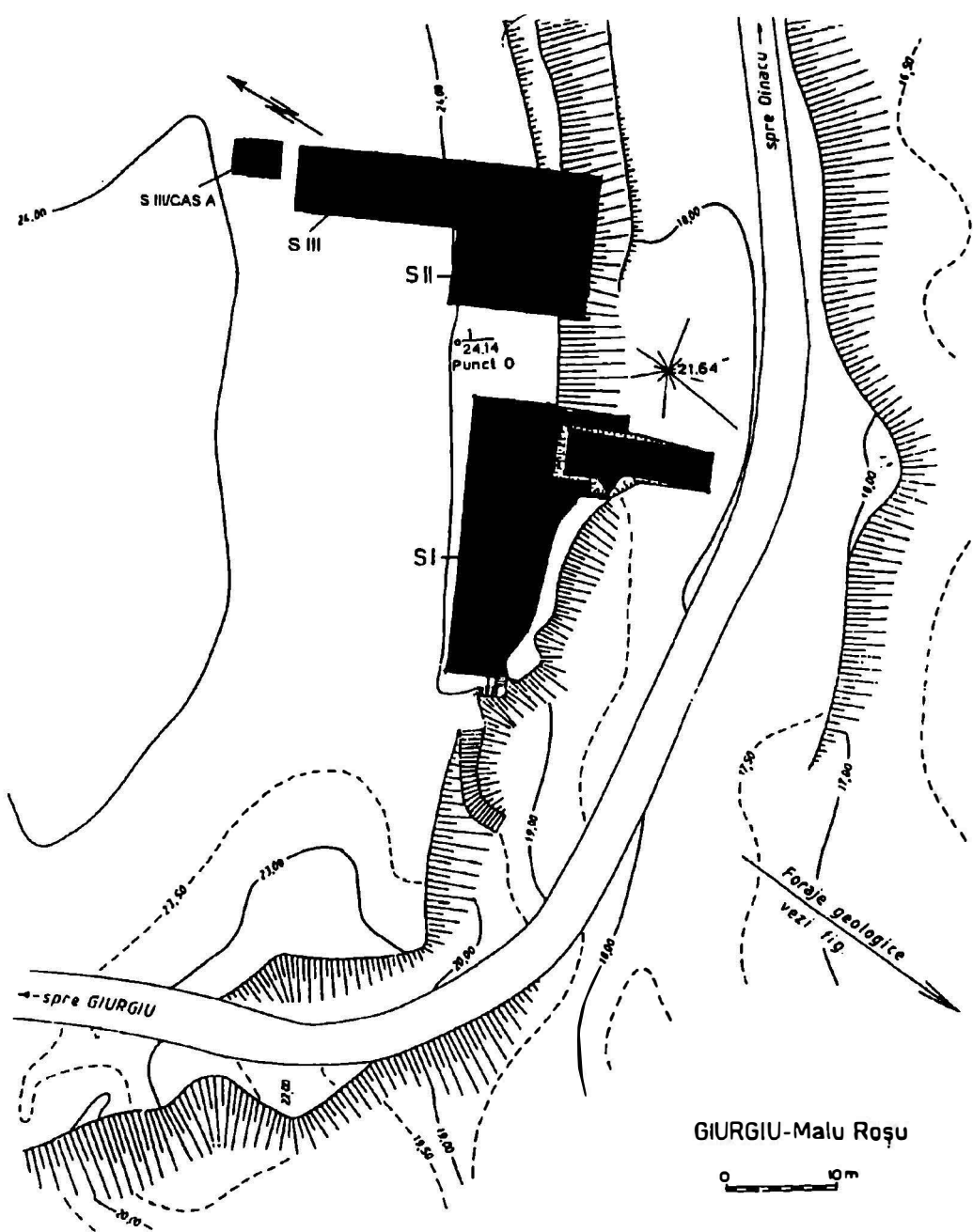

Fig. 1 - Giurgiu - Malu Roșu. Schiță topografică cu amplasamentele suprafețelor cercetate în campaniile 1992 - 1996.

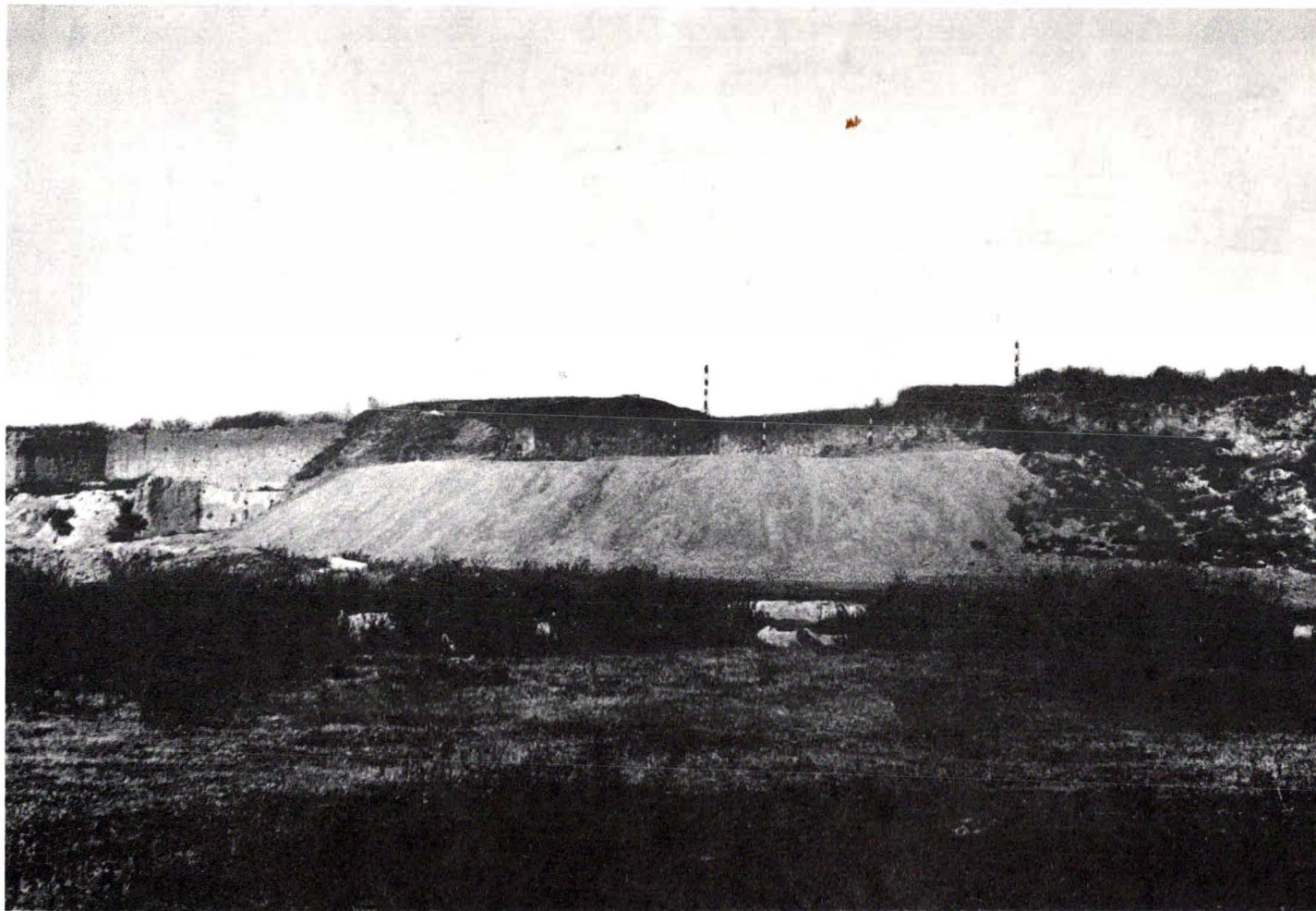

Fig. 2 - Terasa Giurgiu - Malu Roșu, vedere generală a suprafețelor săpate în campaniile 1992 - 1994.
www.cimec.ro

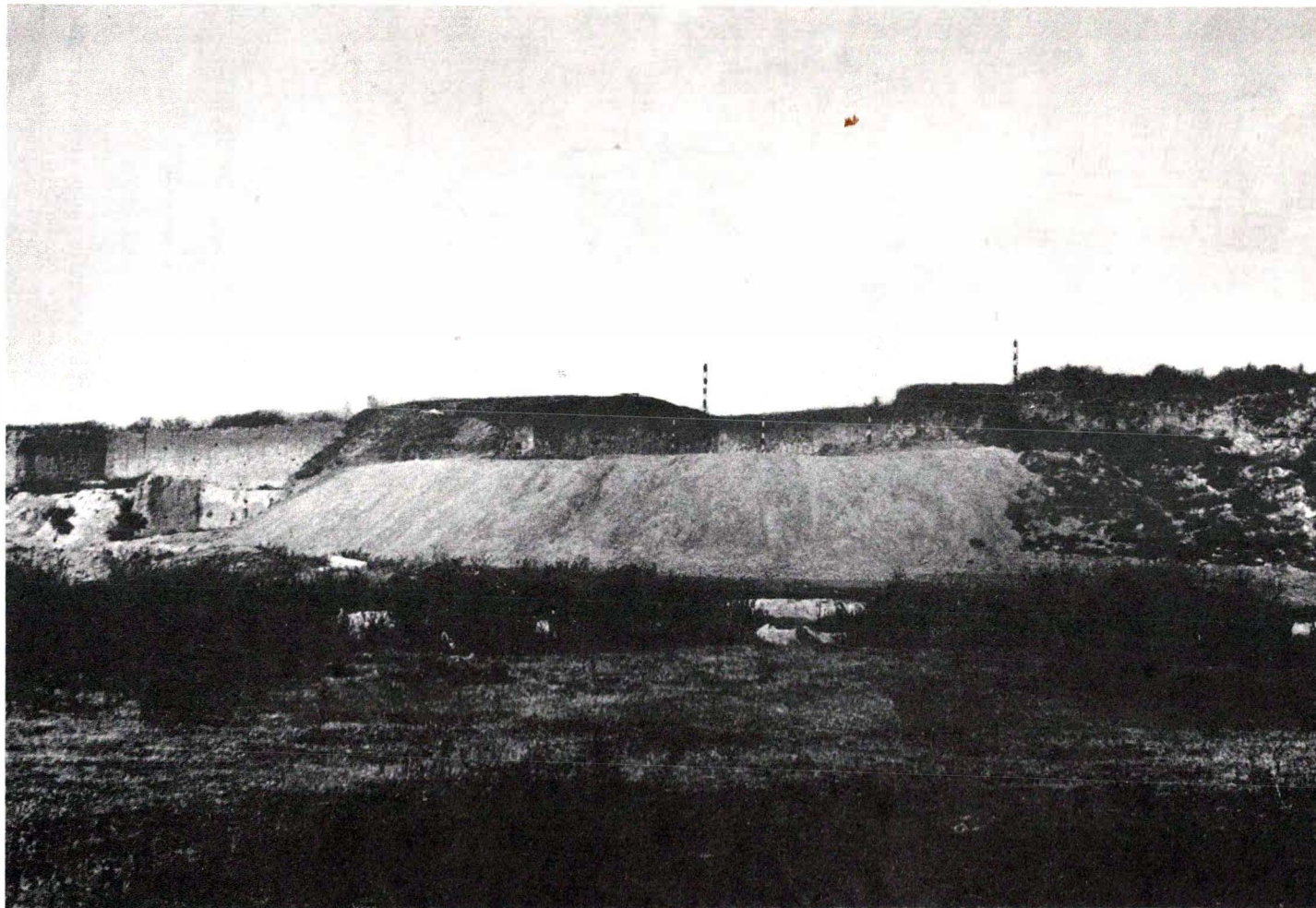

Fig. 2 - Terasa Giurgiu - Malu Roșu, vedere generală a suprafețelor săpate în campaniile 1992 - 1994.
www.cimec.ro

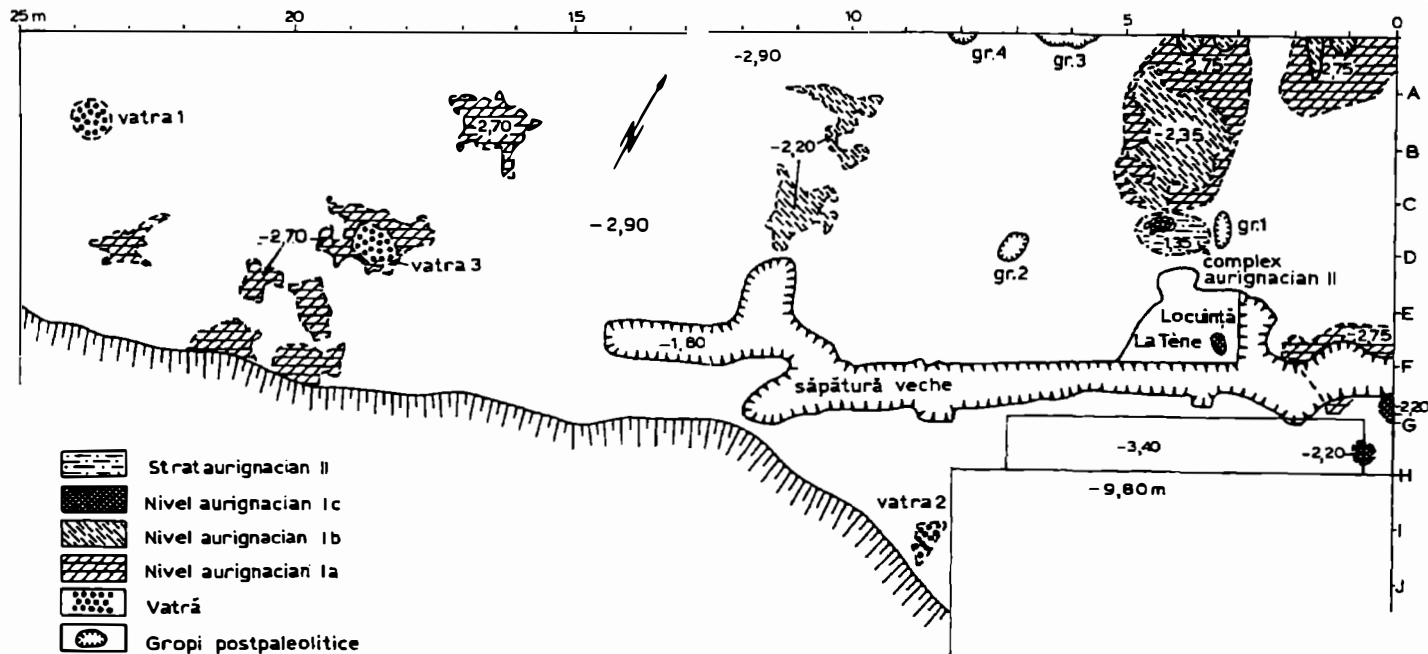

Fig. 4 - Giurgiu - Malu Roșu, S I/1992-1993. Plan general cuprinzând vetre și complexe de locuire aparținând nivelurilor A Ia, A Ib, A Ic, AII, gropi geto-dacice precum și resturile unei locuințe postpaleolitice.

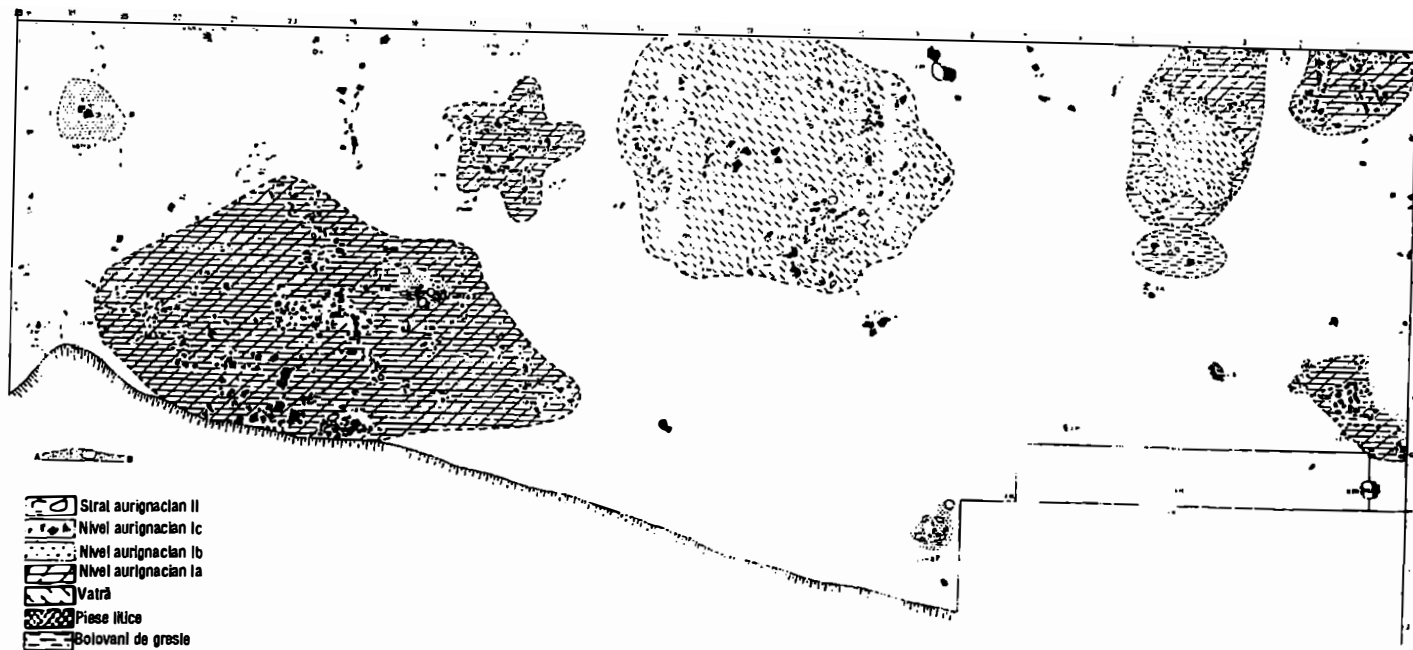

Fig. 5 - Giurgiu - Malu Roșu, S I/1992-1993. Vetre și complexe cu obiecte litice aparținând nivelurilor A Ia, A Ib, A Ic, A II.

Fig. 6 - Giurgiu - Malu Roșu, S I/1992-1993, vedere parțială. Obiecte litice aparținând nivelurilor A Ia, A Ib, A Ic, AII.

Fig. 7 - Giurgiu - Malu Roșu, S I/1992-1993, vedere parțială cuprinzând obiecte litice aparținând nivelului A Ib.

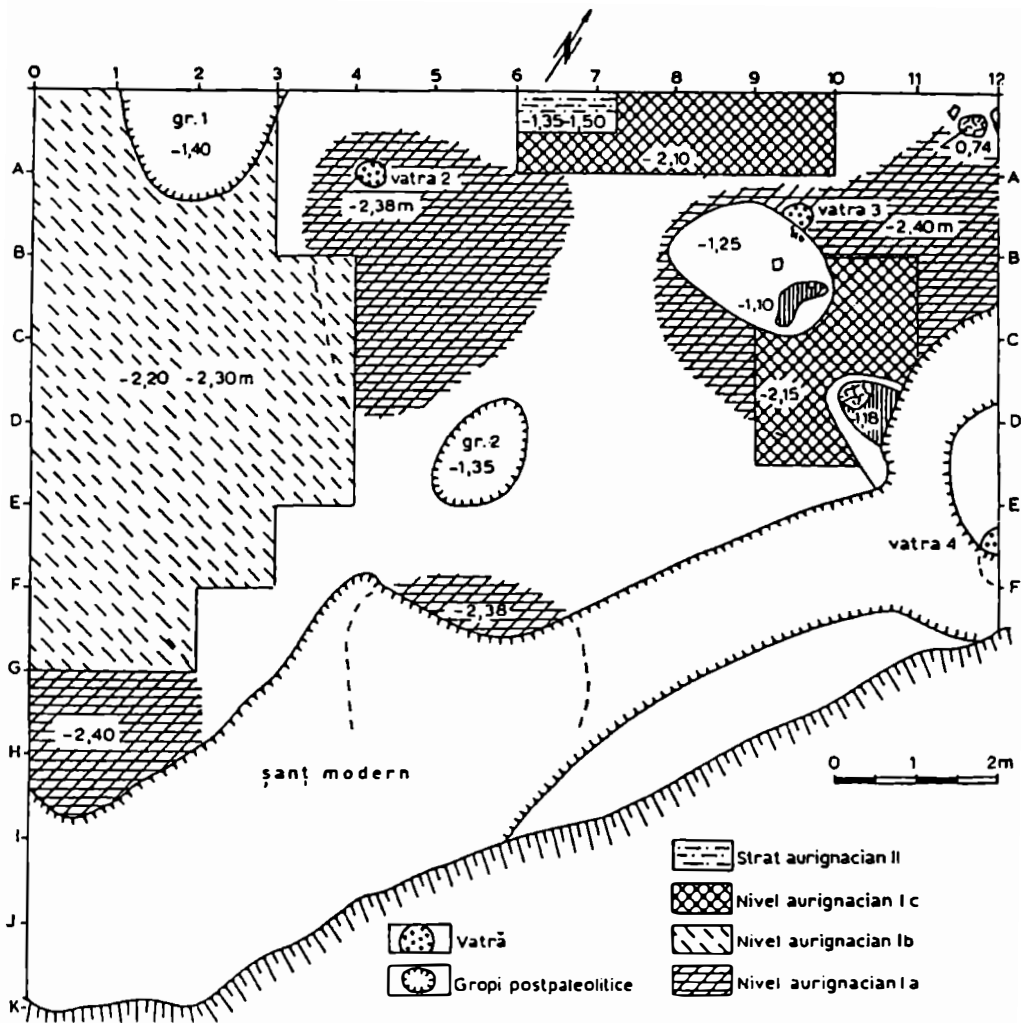

Fig. 8 - Giurgiu - Malu Roșu, S II/1994. Plan general cuprinzând vetrele 2, 3, 4 aparținând nivelului A Ia, complexe cu obiecte litice aparținând nivelurilor A Ia, A Ib, A Ic, AII și gropi postpaleolitice.

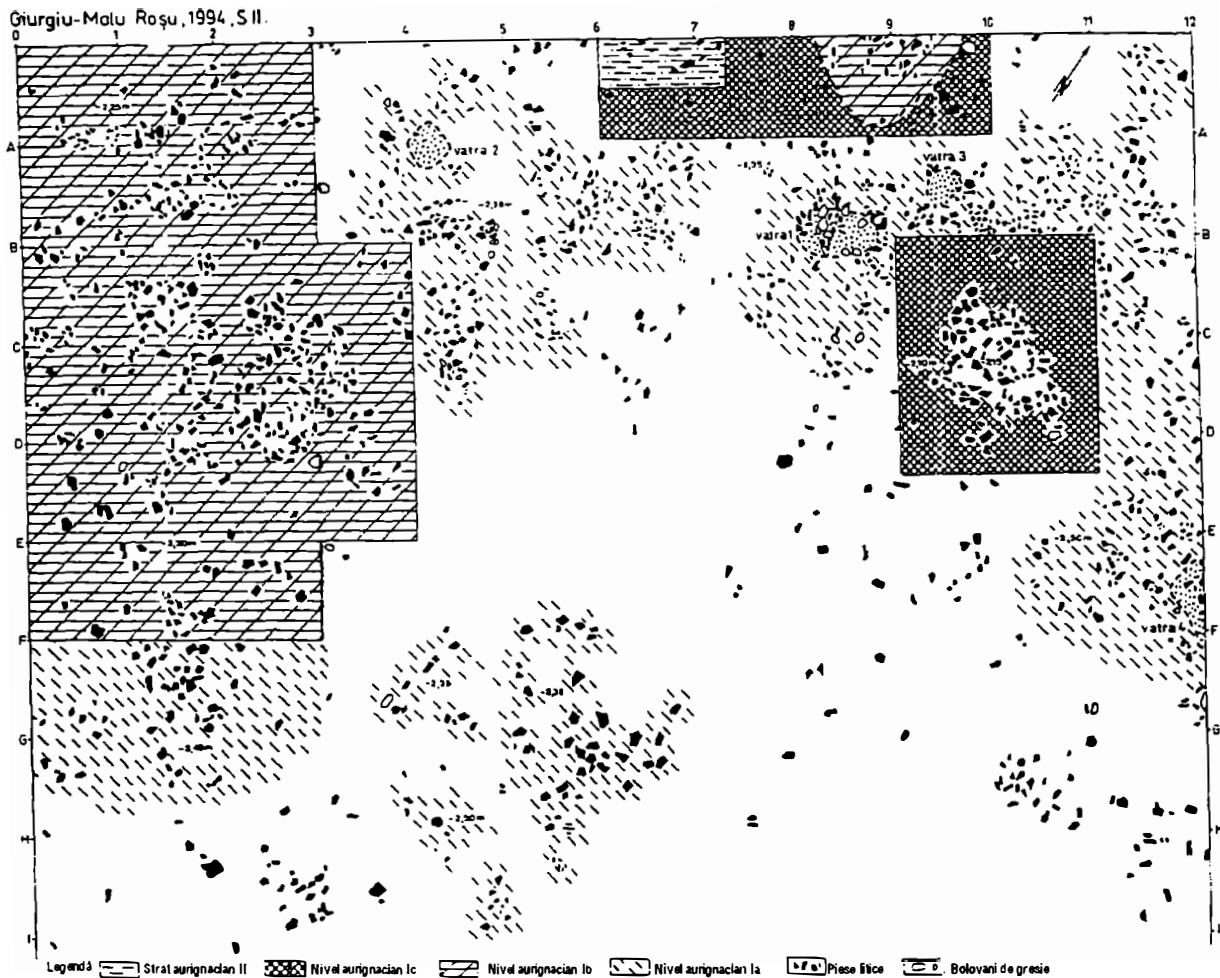

Fig. 9 - Giurgiu - Malu Roșu, S II/1994. Plan cuprinzând vetre și complexe cu obiecte litice aparținând nivelurilor A Ia, A Ib, A Ic, A II.

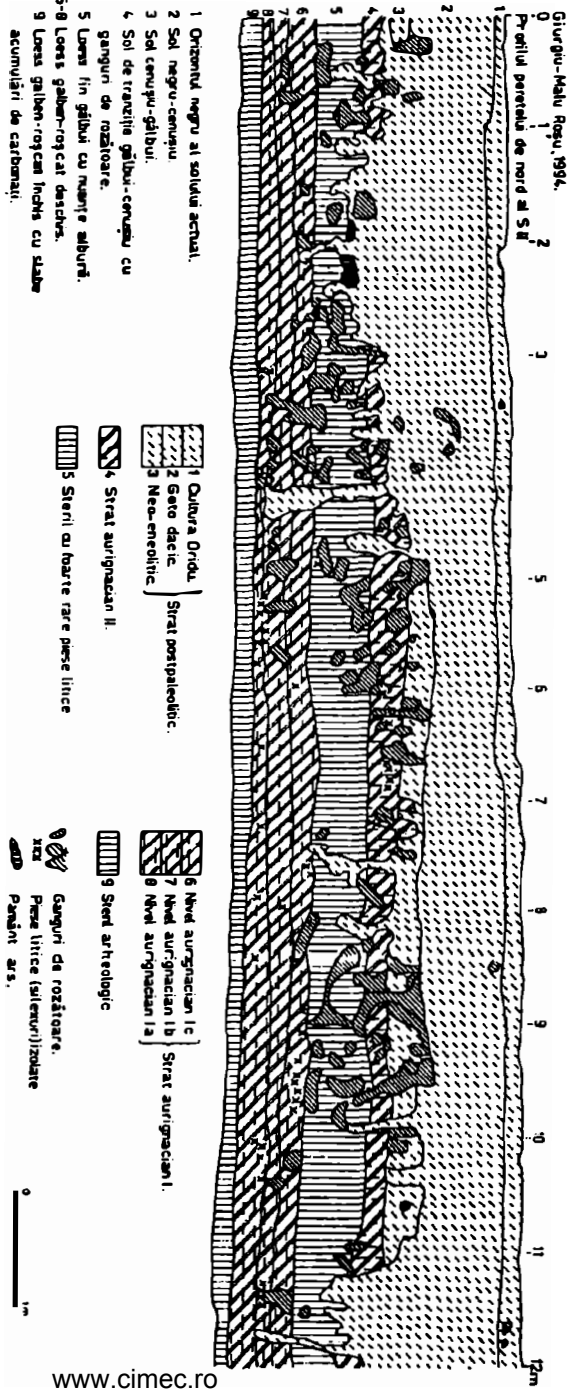

Fig. 10 - Giurgiu - Malu Roșu, S II/1994. Profilul peretelui de nord.

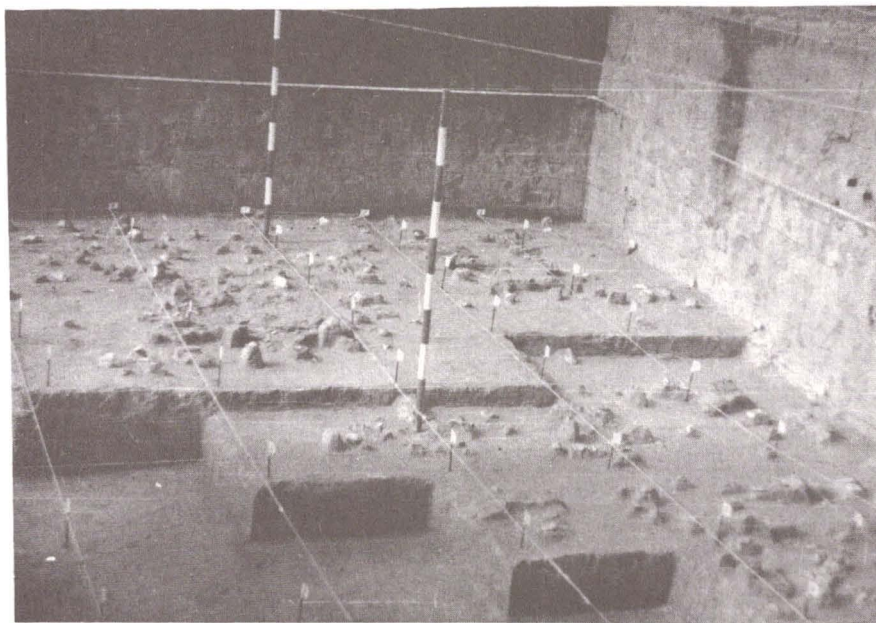
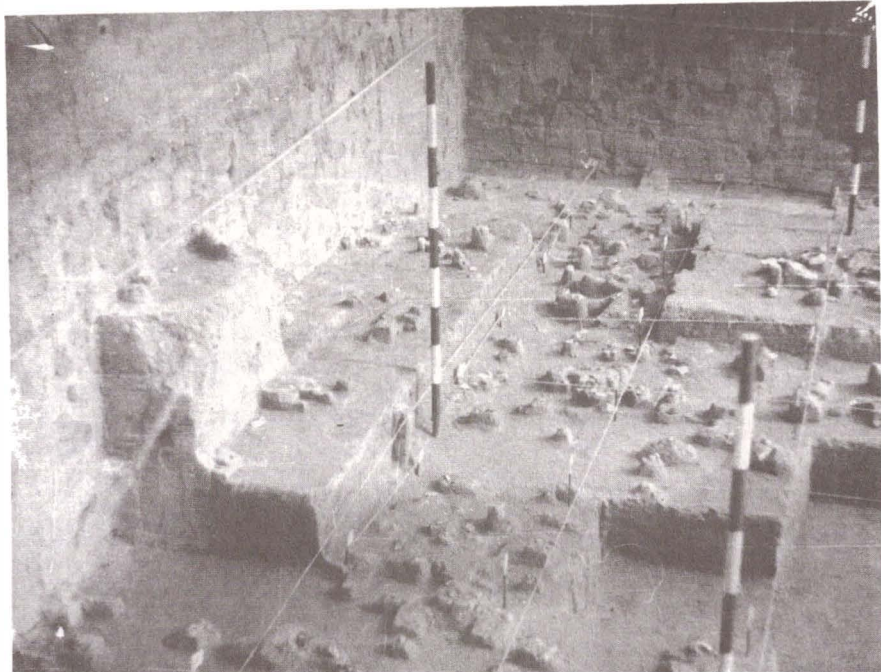

Fig. 11 - Giurgiu - Malu Roșu, S II/1994. Vedere parțială cu complexe de obiecte litice aparținând nivelurilor A Ia, A Ic, AII.

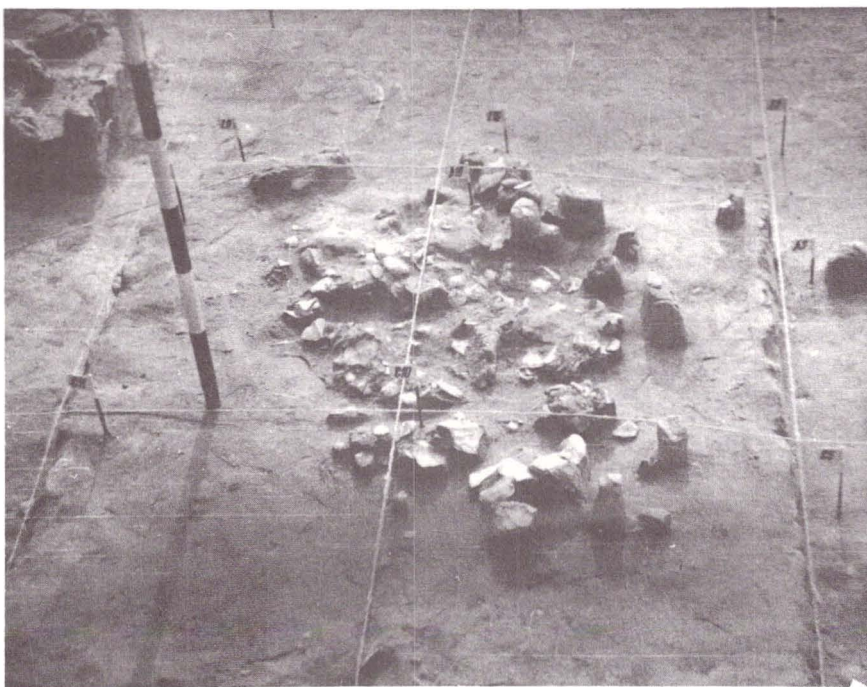
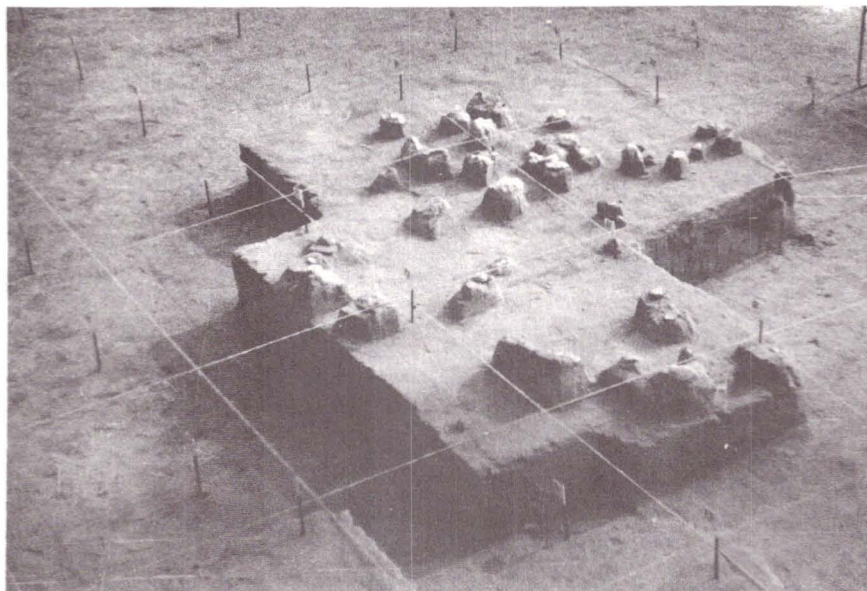

Fig. 12 - A. Giurgiu - Malu Roșu, S II/1994. Complex litic aparținând nivelului A Ia.
B. Giurgiu - Malu Roșu, S II/1994. Complex litic aparținând nivelului A Ic.

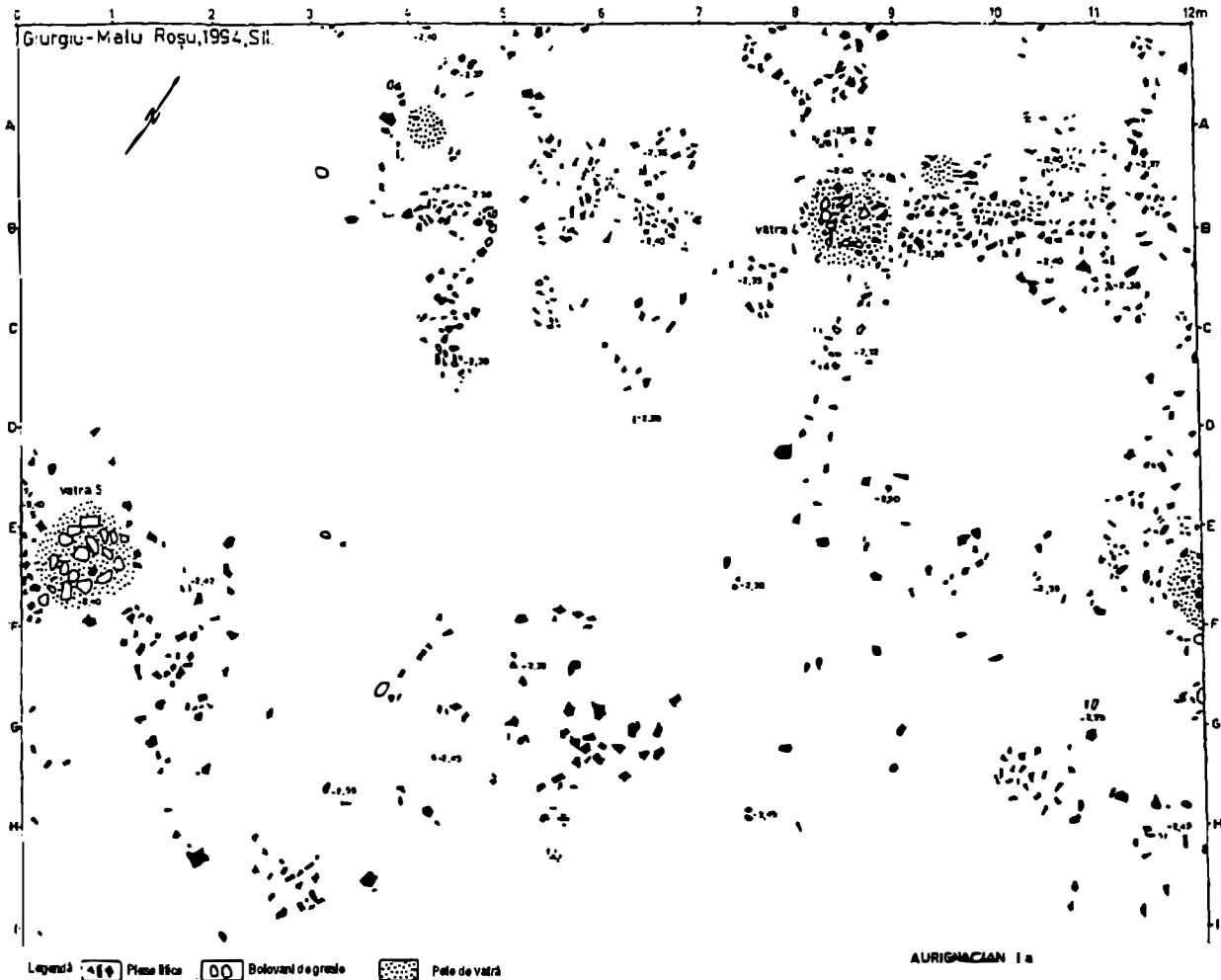

Fig. 15 - Giurgiu - Malu Roșu, S II/1994. Vetre, pete de arsură și complexe cu obiecte litice aparținând nivelului A Ia.

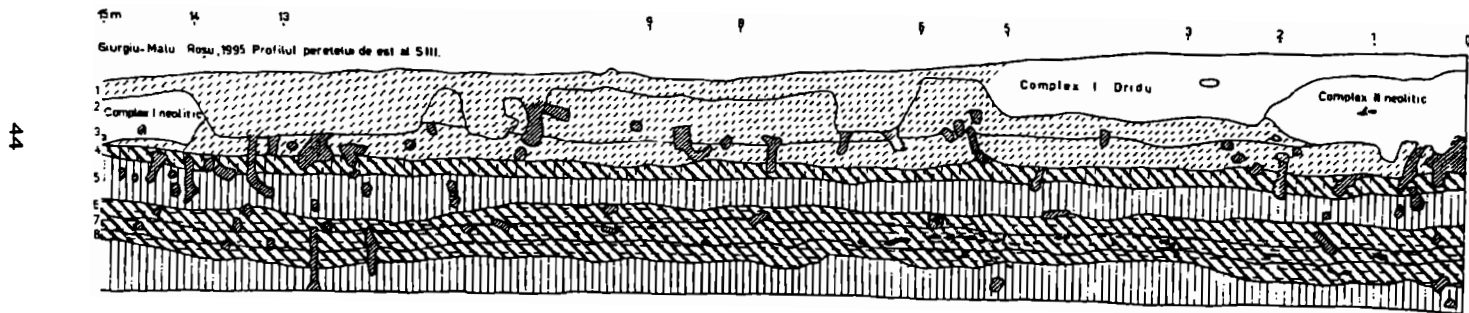

Fig. 16 - Giurgiu - Malu Roșu, S III/1995. Profilul peretelui de est.

Giurgiu - Malu Roșu, 1995. Profilul peretelui de vest al S III.

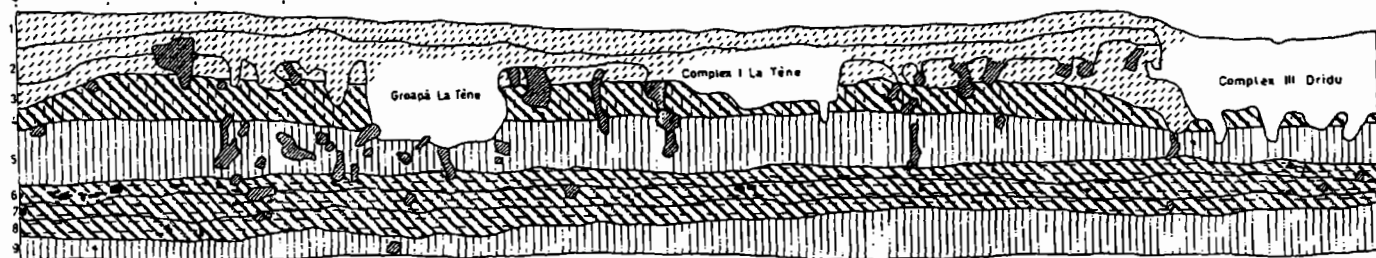

Fig. 17 - Giurgiu - Malu Roșu, S III/1995. Profilul peretelui de vest.

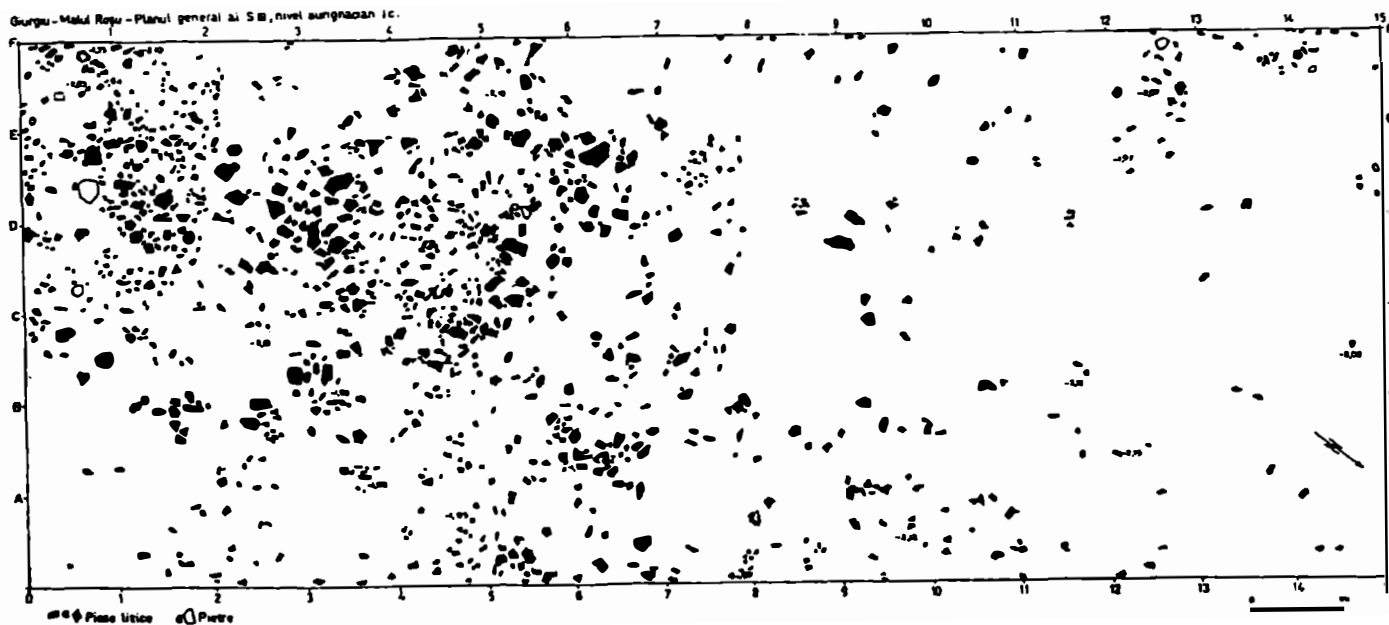

Fig. 18 - Giurgiu - Malu Roșu, S III/1995. Plan general cuprinzând obiecte litice aparținând nivelului A Ic.

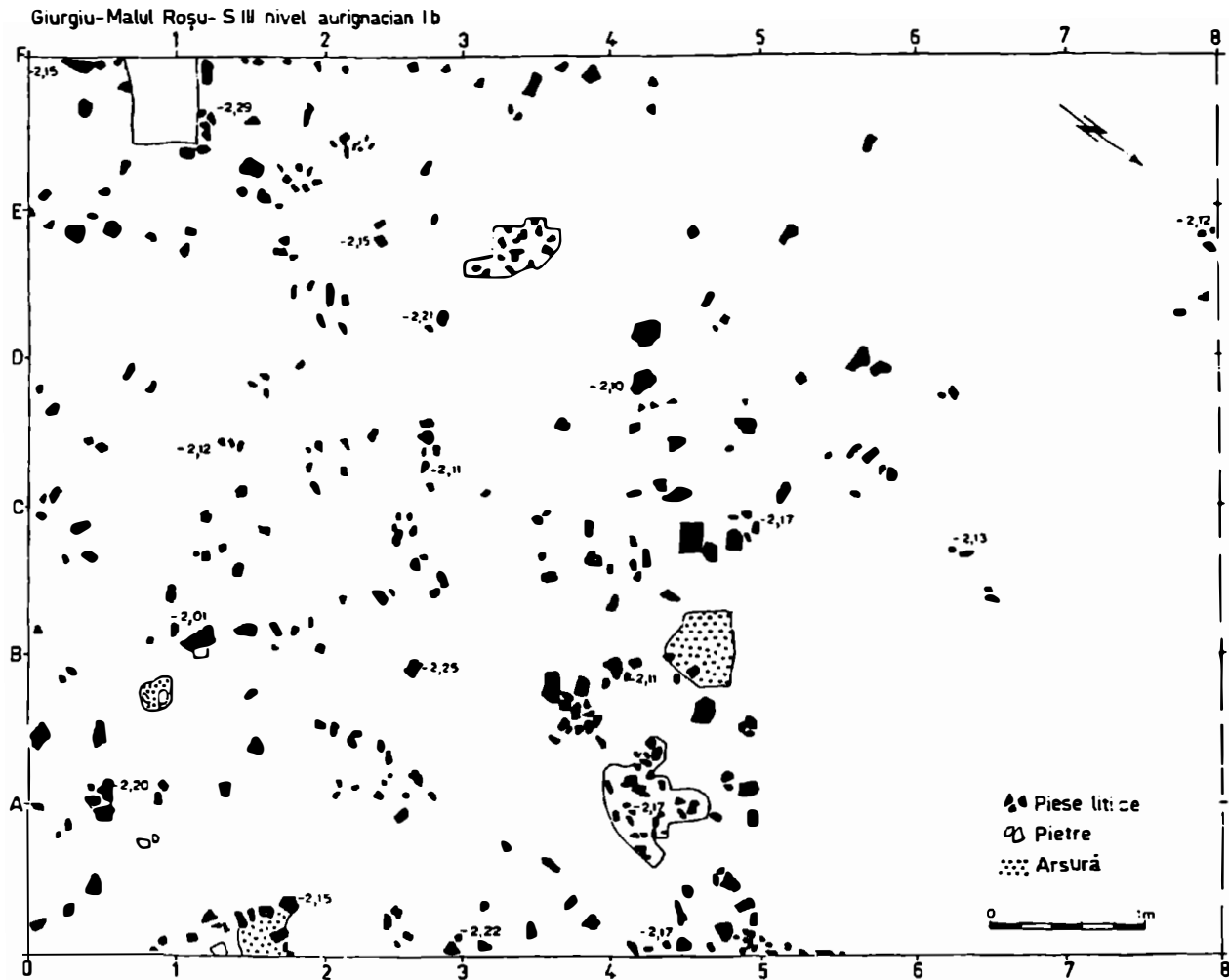

Fig. 19 - Giurgiu - Malu Roșu, S III/1995. Plan general cuprinzând obiecte litice și pete de arsură aparținând nivelului A Ib.

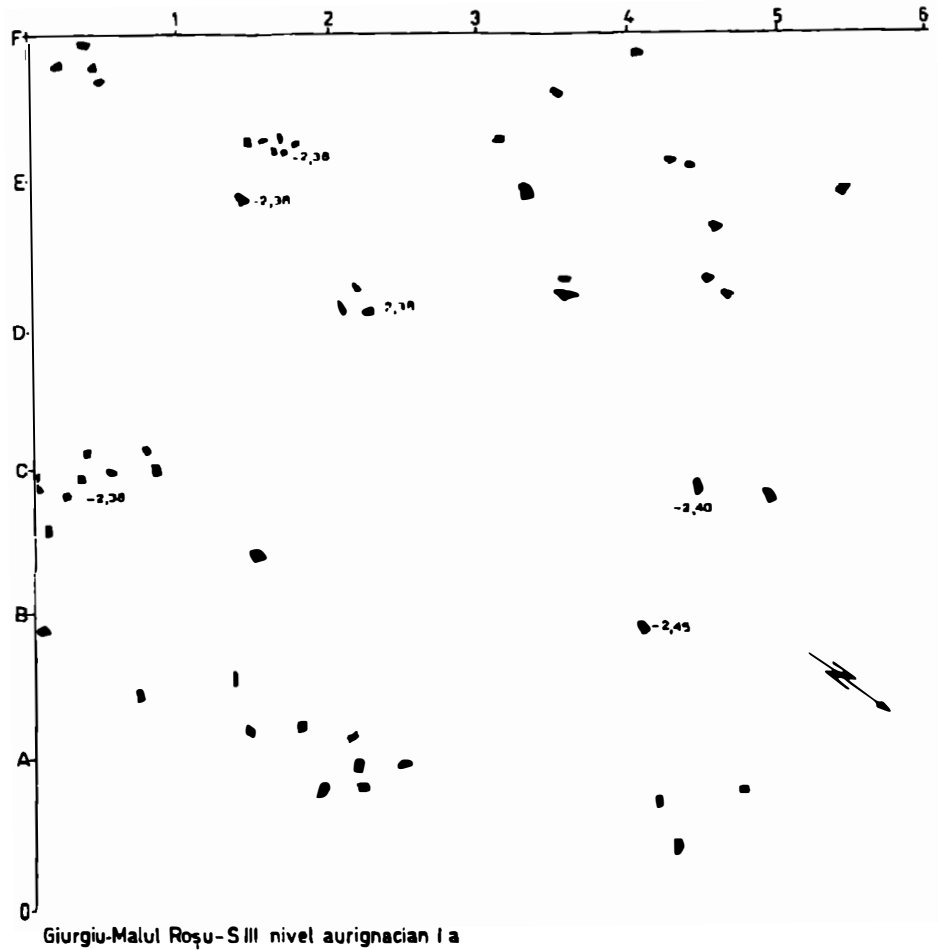

Fig. 20 - Giurgiu - Malu Roșu, S III/1995. Obiecte litice aparținând nivelului A Ia.
www.cimec.ro

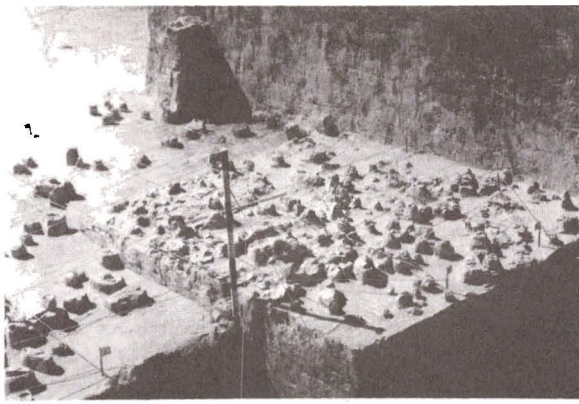

Fig. 21 - Giurgiu - Malu Roșu, S III/1995. Vedere parțială reprezentând obiecte litice izolate din stratul AII, un complex cu obiecte litice (detaliu) din nivelul A Ic precum și obiecte litice aparținând nivelului A Ib.

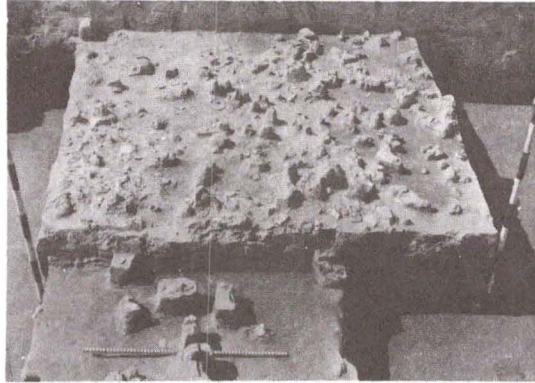

Fig. 22 - Giurgiu - Malu Roșu, S III/1995. Detaliu al unui complex de obiecte litice aparținând nivelului A Ic la marginea căruia se află obiecte litice din nivelul A Ib.

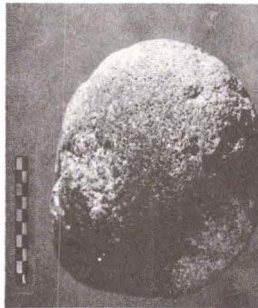

Fig. 23 - Giurgiu - Malu Roșu, percutor-nicovală din gresie nisipoasă descoperit în nivelul A Ia.

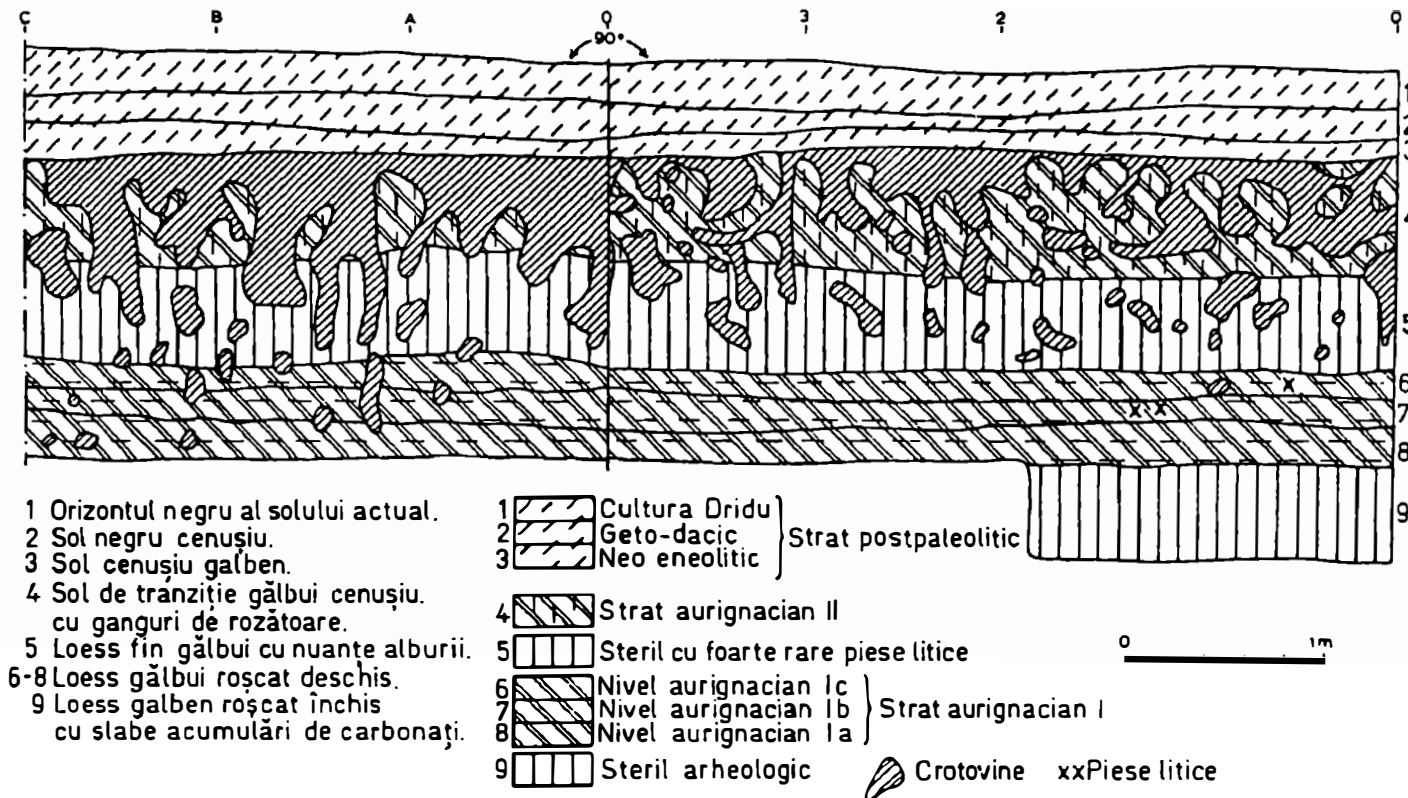

Fig. 24 - Giurgiu - Malu Roșu, cas A/SIII/1996. Profilul pereților estic și nordic.

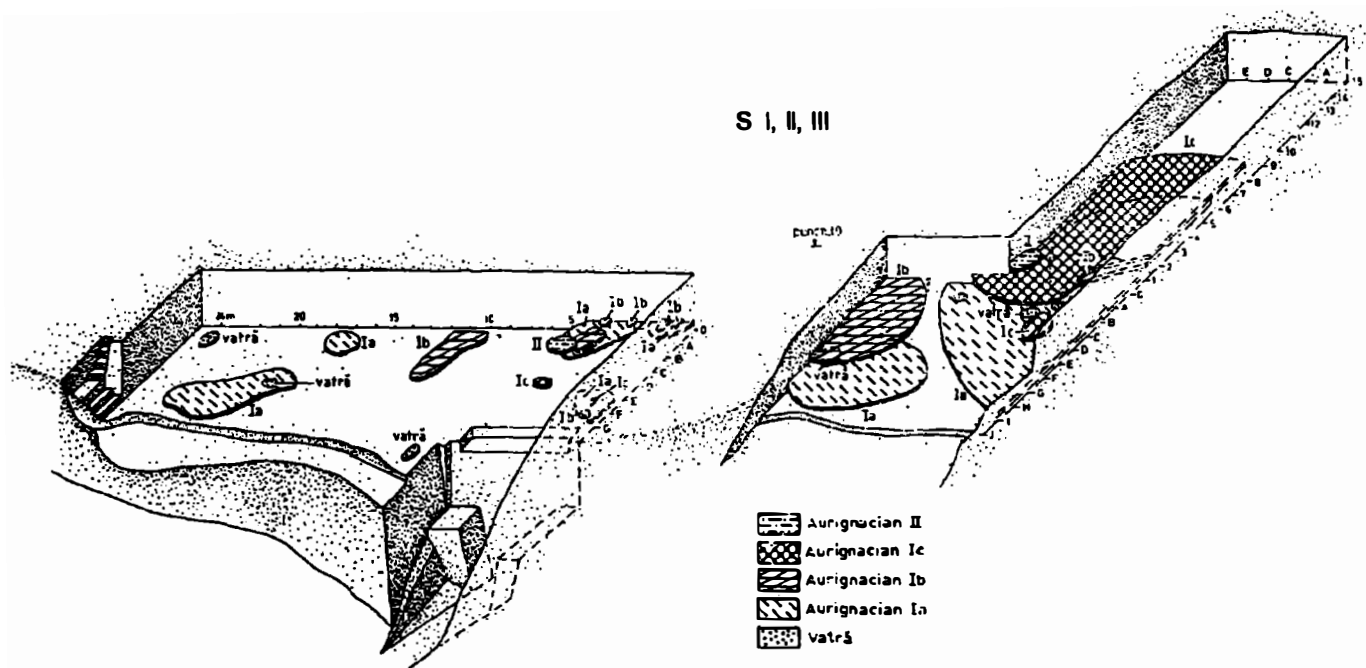

Fig. 25 - Giurgiu - Malu Roșu. Perspectiva axonometrică a complexelor aurignaciene din Secțiunile I - II - III (1992 - 1995).

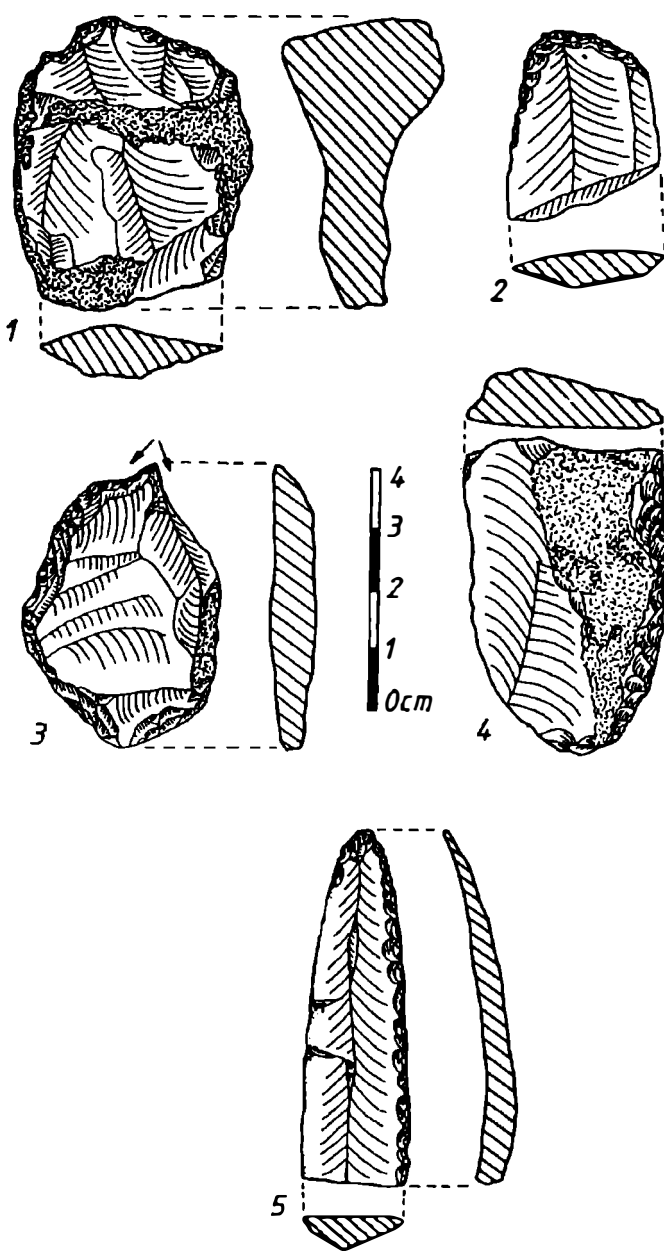

Fig. 26 - Giurgiu - Malu Roșu, piese litice aurignaciene aparținând nivelurilor A Ic, AII. 1 - Gratoar carenat; 2 - Gratoar atipic pe lamă fragmentară; 3 - Burin pe trunchiere retușată ușor concavă; 4 - Racloar simplu drept; 5- Lamă cu retușe continuii pe o latură (nivelul AII).

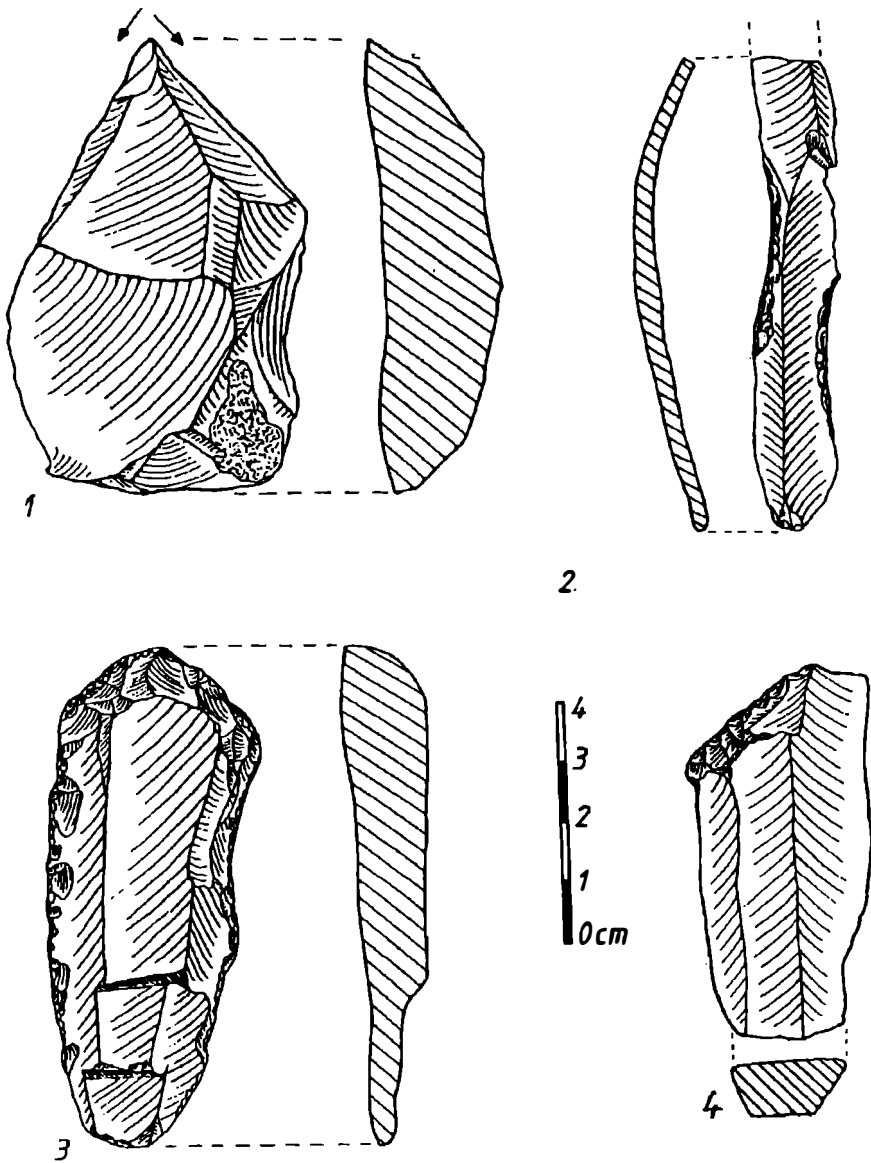

Fig. 27 - Giurgiu - Malu Roșu, piese litice aurignaciene aparținând nivelului A Ib. 1 - Burin diedru *dédoué*; 2 - Lamă *étranglée*, 3 - Gratoar pe lamă retușată; 4 - Lamă masivă cu trunchiere oblică retușată.

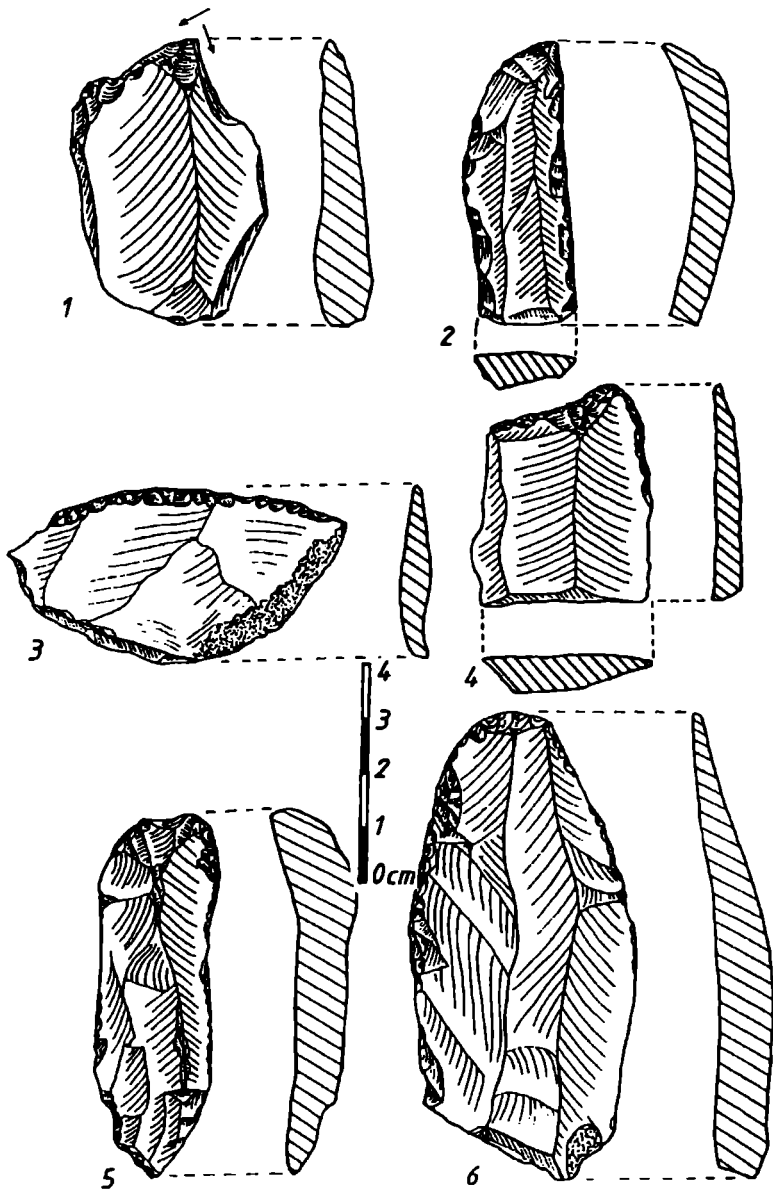

Fig. 28 - Giurgiu - Malu Roșu, piese litice aurignaciene aparținând nivelului A Ib. 1 - Burin diedru de unghi; 2 - Lamă aurignaciană *appointée*; 3 - Rațloar transversal convex; 4 - Așchie cu trunchiere oblică retușată; 5 - Gratoar atipic; 6- Rațloar simplu convex.

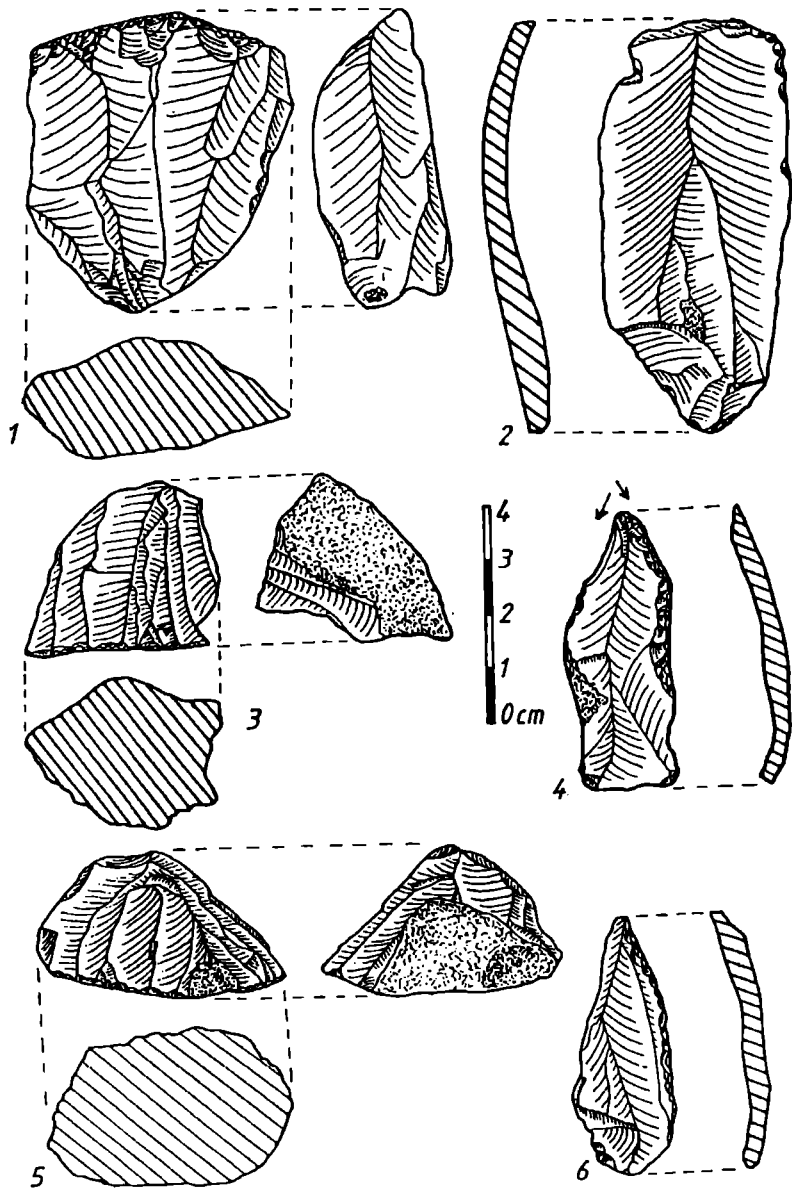

Fig. 29 - Giurgiu - Malu Roșu, piese litice aurignaciene aparținând nivelului A Ib. 1 - Gratoar nucleiform; 2 - Lamă cu trunchiere cvasidreaptă; 3 - Gratoar nucleiform; 4 - Burin pe trunchiere oblică retușată; 5 - Gratoar nucleiform; 6 - Vârf retușat pe o latură.

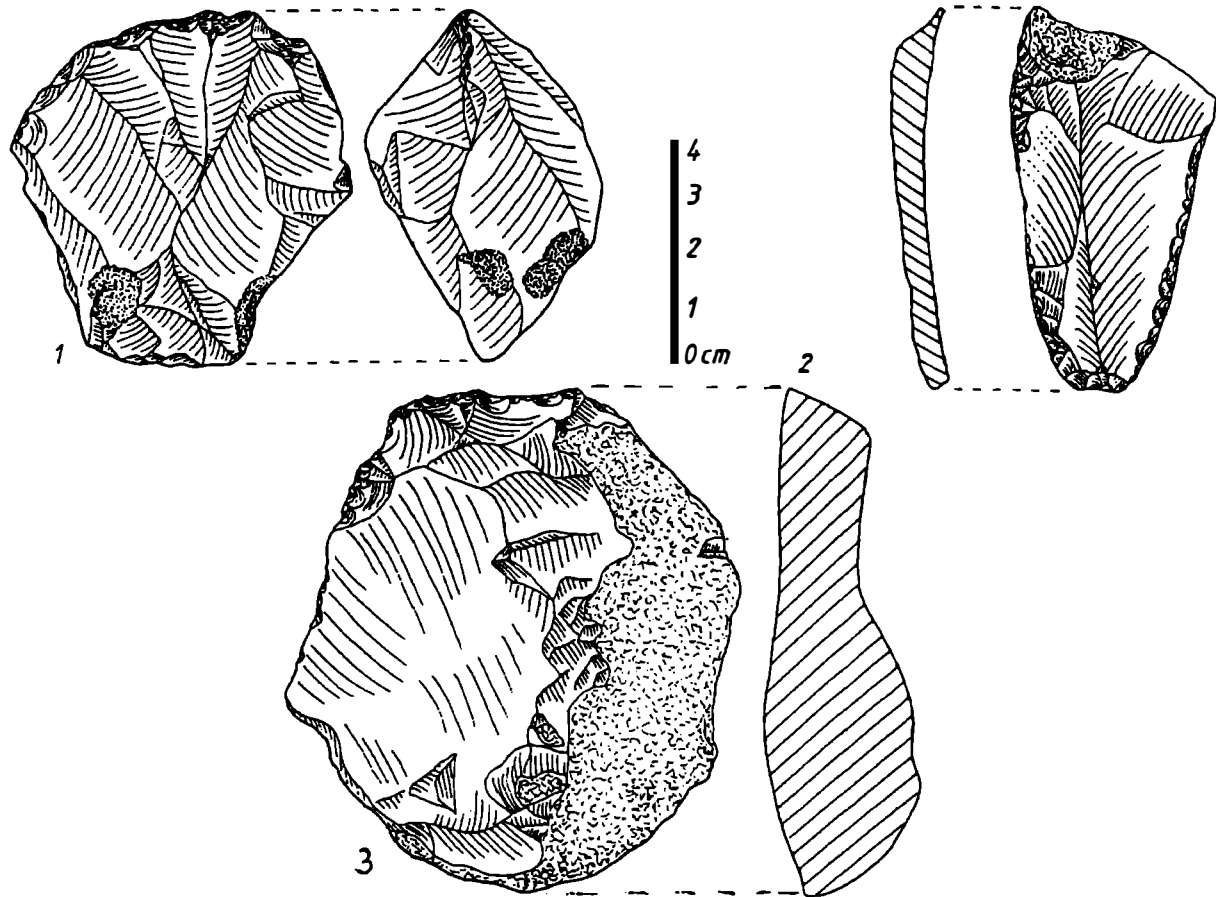

Fig. 30 - Giurgiu - Malu Roșu, piese litice aurignaciene aparținând nivelului A Ib. 1 - Gratoar nucleiform; 2 - Racloar dublu drept-convex; 3 - Gratoar atipic.

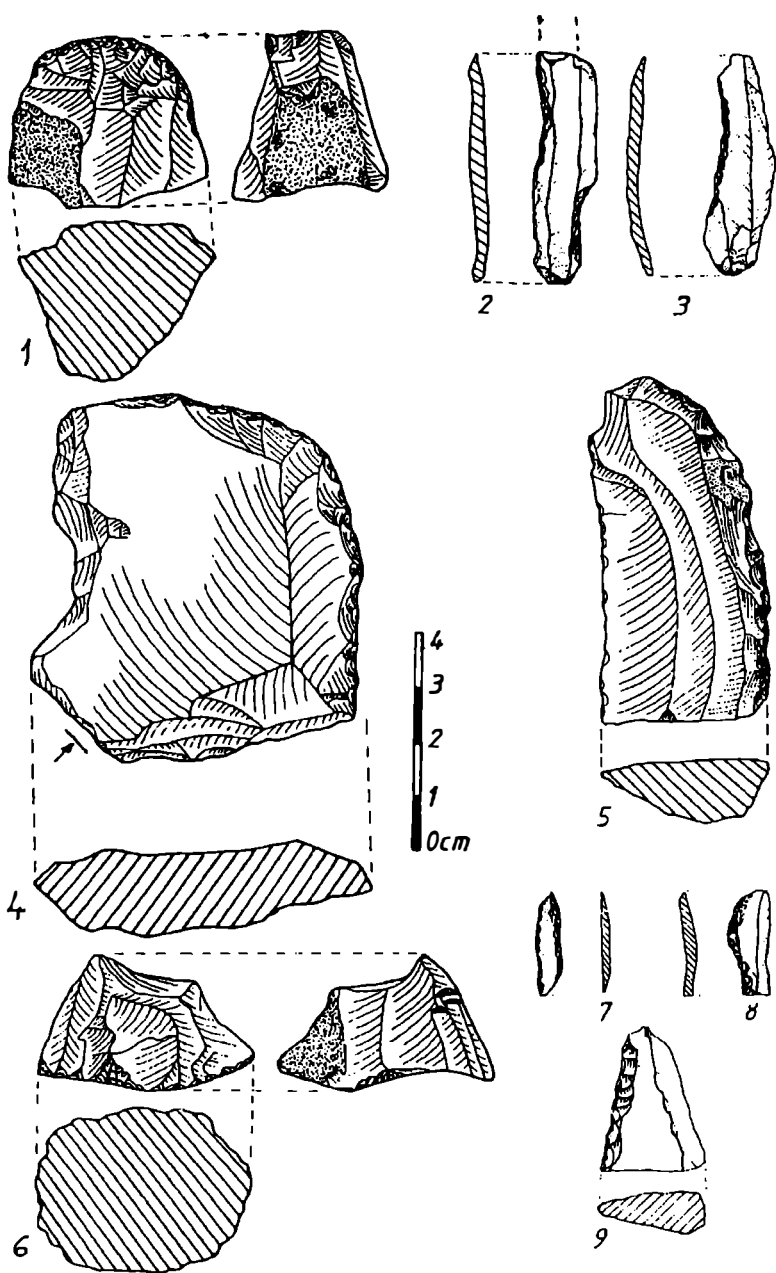

Fig. 31 - Giurgiu - Malu Roșu, piese litice aurignaciene aparținând nivelului A Ia. 1 - Gratoar carenat; 2 - Piesă *à cran*; 3 - Lamelă Dufour; 4 - Racloar *déjeté*; 5 - Racloar simplu convex; 6 - Gratoar carenat; 7 - Lamelă Dufour; 8 - Piesă *à cran*; 9 - Racloar simplu drept.

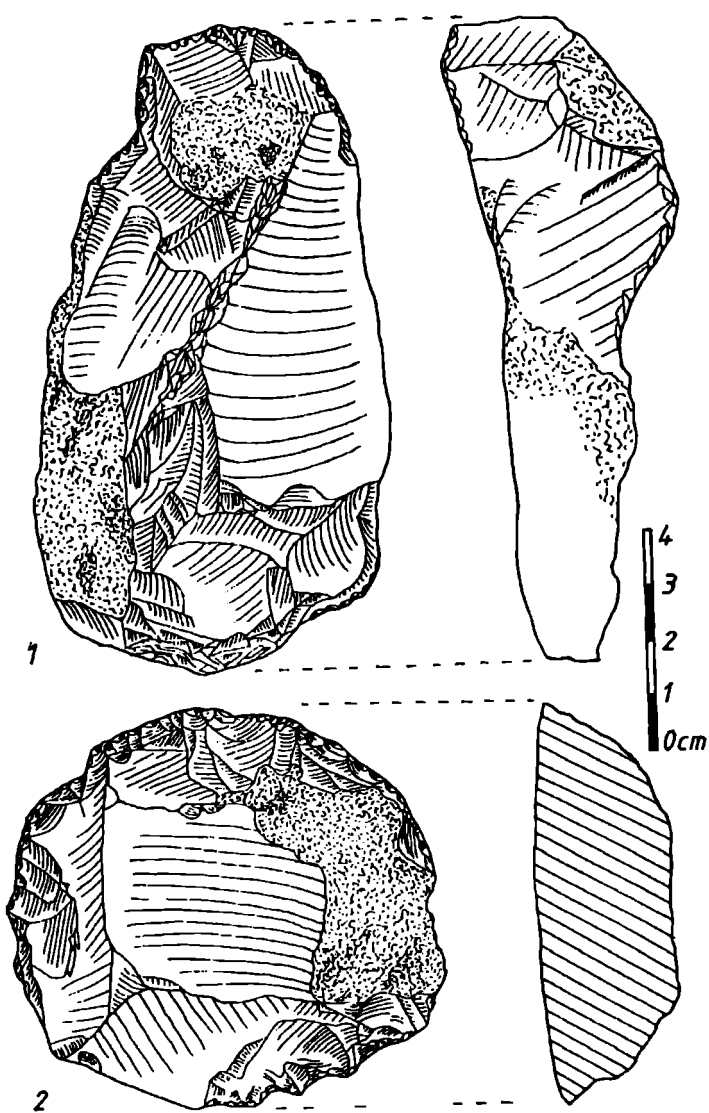

Fig. 32 - Giurgiu - Malu Roșu, piese litice aurignaciene aparținând nivelului A Ia. 1 - Gratoar carenat ntipic; 2 - Gratoar pe așchie circulară.

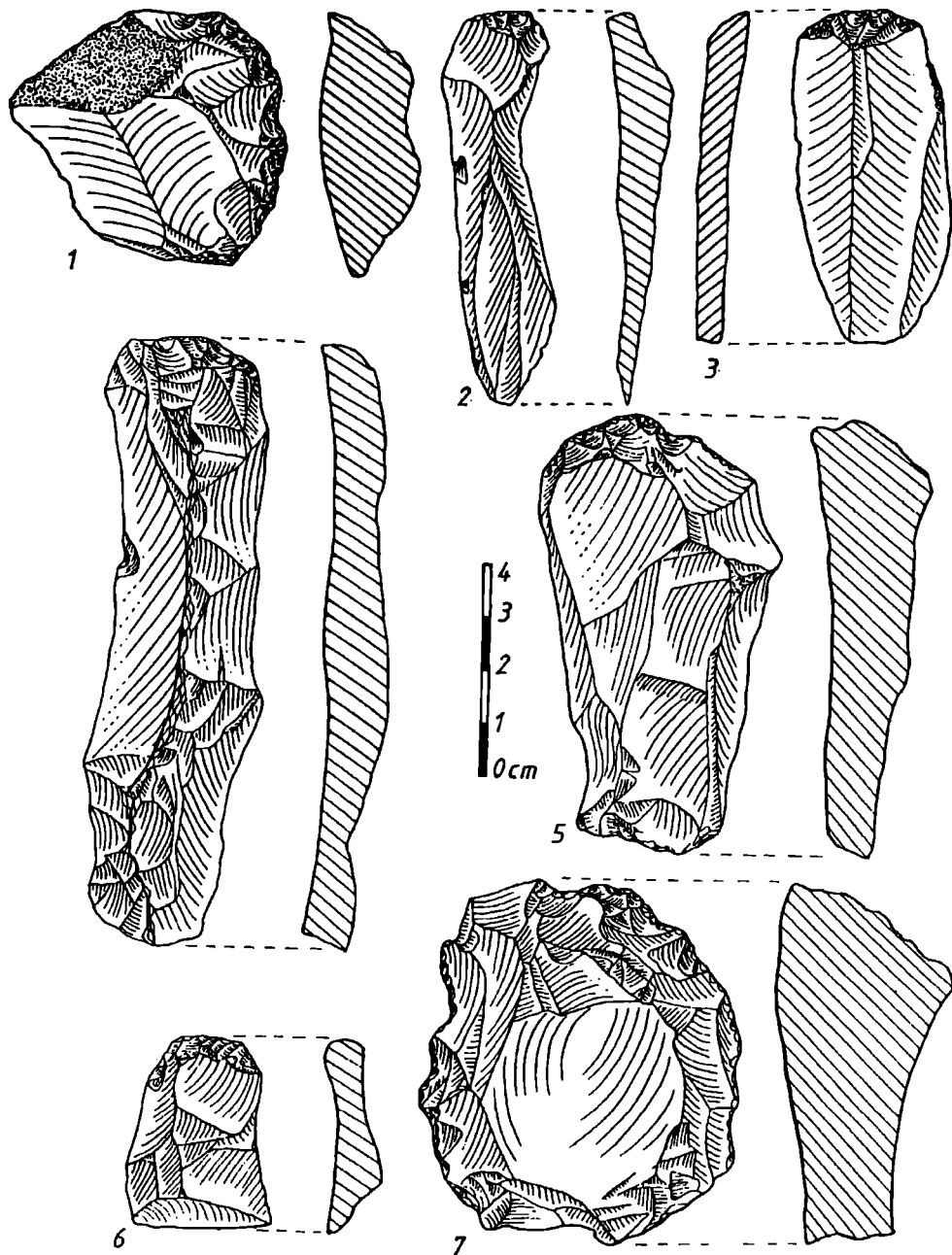

Fig. 33 - Giurgiu - Malu Roșu, piese litice aurignaciene (passim). 1 - Racloar simplu convex; 2 - Gratoar atipic; 3 - Gratoar simplu pe capăt de lamă; 4 - Gratoar pe lamă *à crête*; 5 - Gratoar atipic; 6 - Gratoar atipic, 7 - Gratoar pe așchie circulară.